

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2 do 100 vrst a Din 2.50 od 100 do 300 vrst a Din 3. večji inserati petič vrst Din 4. — Popust po dogovoru. Inseratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Po zmagi nad sovjetsko divizijo

Finci zajeli visoko sovjetsko vojaško osebnost, ves štab in divizijsko zastavo
Sovjetske čete napadajo še naprej — V Ameriki pričakujejo v teku tedna odločitve

HELSINKI, 20. febr. s. (Havas). Velika finska zmaga nad 18. sovjetsko divizijo na severovzhodu Ladoškega jezera najb. 2. še ne pomeni konca bojev na tem ozemlju. Sovjeti razpolagajo tam še z več divizijami. Nekateri od njih pa so v kritičnem položaju, ker so njihove zveze z zaledem pretrgane. Zato jim po bližajočim živili in vojni material z letal. Polčojaj je tem težji, ker znaša temperatura 30 stopinj Celzija pod ničlo in je pokrajina podobna puščavi.

V finskih vojaških krogih pravijo, da so v bojih zajeli neko zelo znano visoko sovjetsko vojaško osebnost in tudi štab divizije. Sploh predstavlja finska zmaga nad 18. sovjetsko divizijo enega najvažnejših uspehov v sedanjih bojih. Finci so imeli proti sebi 70kratno premoč. Pomagalo jim je poznavanje terena ter spretna aktivnost smučarskih patrol.

Na Karelijski zemeljski ožini so sovjeti napadli večer predvsem ob reki Taipale, to pa ne tako močno kakor prejšnje dni. V akciji so bili samo tanki, piheta pa ne. Misijo, da so hoteli ti napadi samo razbremeniti čete na severovzhodu Ladoškega jezera.

Sovjetsko letalstvo je še vedno zelo aktivno. Cenijo, da je bilo včeraj in predvečer

računam v akciji okoli 600 sovjetskih letal, kar predstavlja rekord v vsem dosedanjem poteku vojne.

Finska vojaška taktika, ki se je izkazala tako dobro zlasti v boju z 18. sovjetsko divizijo, kaže pre vsem izredno potrpežljivost in vztrajnost v boju. Finci sovjetske vojske same sploh niso napadali, temveč so skozi tedne in tedne uničevali vedno samo vse transporte živeža in vojaškega materiala ter rezervne oddelke, ki so šli obkoljeni diviziji na pomoč. Napadeni od finskih patrol, so izginjali vsi trenski transporti in manjši sovjetski oddelki drug za drugim. Nekaj ojačenj so sovjetske čete sicer dobile in sovjetska vojska se je tudi utrčila v svojih položajih, to pa ji ni mnogo pomagalo, ker ji je še vedno primanjkovalo živeža. Očočila finska akcija je bila izvedena potem pri mestu Koino, ob obali Ladoškega jezera, odkoder so hoteli sovjeti preko zamrzneje površine jezera poslati pomoč obkoljeni diviziji. Za Fince je izvajanje zmagava tem važnejša, ker je bila dosežena brez človeških izgub.

HELSINKI, 20. febr. AA. (Havas). Med plenom, ki ga je pustila na bojišču 18.

sovjetske divizije, je tudi divizijska zastava, ki nosi znak mesta Jaroslava. Zastava predstavlja zemljevid, na katerem so naslikani srp, kladivo in sovjetski bajonet, ki segajo čez baltičske države ter še naprej proti Skandinaviji, tako da dosežejo najzapadnejši ri Norveške.

HELSINKI, 20. febr. s. (Reuter). Velika zmaga na severovzhodu Ladoškega jezera, ki jo javlja včerajšnje finsko vojno poročilo, je bila izvojevana nad 18. sovjetsko divizijo, katere poraz so že pred 14 dnevi javljali inozemski poročevalci. Finci tej poročili tedaj niso potrdili, bila pa so kljub temu točna. Sedaj se je izkazalo, da je bila zmaga izvojevana celo v večjem obsegu nego je bilo svoj čas javljeno. 18. sovjetska divizija je imela nalogo, da napade finske postojanke na Karelijski zemeljski ožini z boka. Z njenim uničenjem so dosegli Finci važen strateški uspeh, ker je sedaj nevarnost bočnega napada odstranjena. Tako bo lahko pošla maršal Mannerheim rezerve z bojišča na severovzhodu Ladoškega jezera na ogrožene postojanke na Mannerheimovi obrambi inji na Karelijski ožini.

Finsko poročilo pravi, da Finci zaenkrat zadržujejo vse napade na Karelijski ze-

meljski ožini. Na drugi strani pa poročajo ameriški novinarji, da se sovjetske čete ob obali Finskega zaliva bližajo preumestjem Viborga. Tudi sročnje sovjetsko vojno poročilo naznčuje napredovanje v tej smeri.

LONDON, 20. febr. s. Finske radijske postaje so danes ob 9. iz še neznanega vzroka prenehale z oddajo.

Ameriško posojilo Finski

WASHINGTON, 20. febr. s. (Ass. Pres). Bančni komite ameriškega senata je odločil za teden dni sklepanje o dovolitvi posojila 20 milijonov dolarjev Finski. Čeprav se je zdelo, da je dovolitev posojila po povzemanju glavnice Izvoznovo-vozne banke samo še formalnost, so se pojavile sedaj nove težave. Upravitelj ameriških posojil Jones, ki ga je bančni odbor včeraj zaslusal glede posojila Finski, je namreč izjavil, da je pripravljen dovoliti posojilo Finsk samo dotlej, dokler ima Finska še izgleda, da v vojni zmaga. Ker je odbor na podlagi te izjave svoj sklep odložil za teden dni, bi bilo sklepati, da pričakujejo v Washingtonu še v teku tedna odločitve v sovjetsko finski vojni.

Nemčija je hotela pokazati skandinavskim državam izpostavljenost njih položaja

Sošbe švicarskih listov o incidentu z ladjo „Altmark“ — Norveška nevtralnost in vojna na Finskem — Nemčija dobiva švedsko železo preko norveških luk

CURICH, 20. febr. s. (Havas). Švicarski listi se obično bavijo z incidentom z ladjo „Altmark“.

»Tribune de Geneve« pravi, da prva odgovornost za kršitev nevtralnosti pade na Nemce, ker se niso držali mednarodnih zakonov, drugo nepako pa je zagrešila Norveška, ki ni podvela potrebnih korakov za zaščito svoje nevtralnosti. Anglija sicer upošteva nevtralnost Norveške, ne more pa pristati na to, da bi bila ta nevtralnost enostranska in da Norveška z zamenjavanjem dolžnosti nevtralne države olajšuje Nemčiji vojaške operacije. Incident z »Altmark« je zato nauk ne samo za Norveško temveč sploh za vse nevtralne države, ne glede na njihov geografski položaj, da se morajo tako zavrniti, da dosežejo spoštovanje nevtralnosti od vseh vojujočih se držav brez razlike.

»Neue Zürcher Zeitung« izraža mnenje, da so Nemčiji v aferi »Altmark« toli važni politični razlogi. Hotela je pokazati skandinavskim državam, kako izpostavljen je njihov položaj. Nemčija se je bala, da bi Anglija in Francija lahko skandinavske države porabili za prehod za svojo vojaško pomoč Finski. Nemška vlada bi za vsako ceno preprečila tako akcijo. List za-

to tudi izkazuje možnost nemško norveškega oboroženega konflikta, ker bi bil ta nasproten nemškemu interesom. Nemčija zahteva od Norveške samo, da zavzame mnenje stalne nasproti Angliji. Hoče pa tudi preizkusiti, kako visoko ceni Norveška svoj nevtralni položaj. Nevtralnost Norveške služi Nemčiji zelo dobro tudi ne glede na finski konflikt. Preko norveških luk dobiva Nemčija še vedno znatne količine švedske železne rude in tudi mnoge nemške ladje z uporabo nevtralnih norveških voda še vedno prebijajo sicer tako trdno angleško blokado.

Odobravanje v Ameriki

New York, 20. febr. s. (Havas). Včerajšnji poplanski newyorški listi splošno odobravajo angleško postopanje v aferi »Altmark«. Listi citirajo tudi izjavo mednarodnih pravnih strokovnjakov, ki spominjajo na slične dogodke v svetovni vojni, ki bi bil moral služiti Norveški kot vzgled. Leta 1916 je osvojela neka nevtralna ladja z nemško posadko v ameriško luko. Imela je na krovu 429 angleških vojni ujetnikov. Ameriške oblasti so takoj odredile izpustitev ujetnikov.

»Altmark« Norveška vlada o tem ni vedela ničesar.

Koht je nato označil akcijo angleške vojne mornarice kot popolnoma neupravičeno. Takoj drugo jutro je zaradi tega norveška vlada tudi p.o. est. alala. Ob nem pa je poudaril Koht, da je nemški protist, ki je bil poslan norveški vladi, neupravičen, ker je zahteval, da bi se bili dve mali norveški topničarki zoprsavili šestim angleškim rušilecem, poploma nemogoča.

Dalje je poročal Koht o razgovoru, ki ga je imel v soboto norveški ministrski predsednik z angleškim poslanikom v O. l. l. Angleški poslanik je v tem razgovoru dejal, da bi morale norveške oblasti ladjo ustaviti. Ministr ki predsednik je pojasnil, da noben mednarodni zakon ne predpisuje, da ladje vojuičih se držav ne bi smele voziti skozi nevtralne vode ujetnikov, pod pogoj, seveda, da je sicer vojniško skozi nevtralne vode legalna. Koht je omenil tudi ra govor angleškega zunanjega ministra lorda Halifaxa z no vrškim poslanikom preteklo soboto. Dejal je, da je bil lord Halifax v zmoti ko je mislil, da je bila »Altmark« preiskana v Bergenu v resnici pa se »Altmark« ni ustavila sploh v nobeni norveški luki. Lord Halifax je sicer priznal, da je angleška mornarica zarušila tehnično kršitev nevtralnosti norveškega ozemlja izrazil pa je mnenje, da je to malo važno v primeri z dejstvom, da

je bilo na »Altmark« 300 do 400 angleških ujetnikov, in to pod pogoji, ki ne bi bili dobri niti za p.a.

Koht je na vse to poudaril, da je norveška vlada vedno skrbela, da izpolnjuje obveznosti svoje nevtralnosti. Na podlagi teh obveznosti bi bila m. rala pustiti »Altmark« tudi v tem primeru, da plove skozi njene teritorialne vode, če bi vedela, da so angleški ujetniki na ladji Norveška vlada je ob vsaki priliki protestirala pro-

Nemški napadi na Anglijo in nasveti nevtralnim državam

Nemčija spravlja incident v norveškem fjordu v zvezi s pomočjo Finski!

Berlin 20. febr. AA. (DNB). Nemški diplomatsko-politična korespondenca piše o primeru »Altmark« ter pravi, da se lahko stališče angleških uradnih krogov smatra kot izjavnost. Jasno je, da e Anglija ta napad še vnaprej pripravi. V smi Angliji se to zanjusko dejanje storjeno na pomorje angleške vlade pravičilo kot »unna« delo, kot bi slavili Nelsona. Anglija male države ponižuje ter krši pravico slabših, ako se ne p.kore njeni volji.

Posebno je treba naglasiti, da je Anglija zahtevala od norveške vlade da aretirajo žrtve, to je mornarje nemške ladje »Altmark«. Anglija ne spoštuje načela diplomatske enakosti, kadar gre za male države. Anglija, ki si prilaša pravico vlade nad oceani, ne spoštuje niti mednarodnega prava, niti teritorialnih vod, kar je dokazala že v primeru z ladjo »City of Flint«. To se najboljše vidi iz tega, kar zahteva od ameriških republik pravico loviti v nevtralnem koni, ki so jo republiko dolegle, ističeno pa zahteva, da s Nemcem plovi v te koni popolnoma prave. Tudi to dokazuje, da Anglija ne spoštuje pravice nikogar in da ji gre samo za to, da zasluži lastne interese. Angleški napad v

ti vsaki kršitvi svoje nevtralnosti ne glede na to, s katere stran je bila kršitev zagrešena. Angleški poslanik je vprašal, zakaj ni Norveška protestirala proti potapljanju angleških in nevtralnih ladi v norveških teritorialnih vodah s strani nemških podmornic. Norveška vlada je pojasnila, da nima za trditve, da so bile tu udeležene nemške podmornice, nobenega dokaza.

Končno je omenil Koht možnost, da se bo obrnila Norveška zaradi spora z Anglijo v tej zadevi na Društvo narodov ali na kakšno drugo mednarodno razsodbo.

Za zunanij ministrom Kohtom je govoril sinoči v parlamentu še predsednik parlamenta Hambro. Izrazil je v svoji m. zovoru upanje, da bo Anglija upoštevala v aferi z ladjo »Altmark« mirilubno stališče Norveške in da staro priateljstvo med Anglijo in Norveško ne angleškemu stališču ne bo ogroženo. Norveški parlament je nato soglasno od hili vladino izjavo, ki jo je prečital minister Koht.

Nemški napadi na Anglijo in nasveti nevtralnim državam

Nemčija spravlja incident v norveškem fjordu v zvezi s pomočjo Finski!

Jensfjordu je imel brez dvoma namen »zati, da Anglija nevtralnim državam aho vsak čas vsili svojo voj. Nevtralne države bi morale to upoštevati ter onemogočiti podobne incidente.

Ameriška nevtralnostna cona

Washington, 20. febr. s. (Ass. Pres). Zunanji minister Hull je izjavil, da upa ameriška vlada, da bo nevtralnostna cona okoli ameriške celine zaradi stališča ameriških držav vedno bolj pr. d. bila na upoštevanju s strani vojskujočih se držav.

Nizozemski protest v Berlinu

zaradi potopitve „Arendskerke“ — Nove žrtve pomorske vojne

Haag, 20. febr. s. (Ned. t. ag.). Nizozemski poslanik v Berlinu je izročil v zunanijem ministertvu natančno utemeljen protest svoje vlade zaradi potopitve nizozemske ladje »Arendskerke«, ki jo je 14. januarja torpedirala nemška podmornica v Atlantskem oceanu. Nizozemska vlada zahteva za potopljeno ladjo odškodnino in želi kaznovanje »divcev.

Madrid, 20. febr. 1. Na španski ladji »Banderas« je naslala kakih 6 mi in oba le strahovita eksplozija, zaradi česar se je barmik potopil. Od 29 mož posadke jih je 22 izrubi življenje, od preostalih pa sta dva hudo ranjena.

La Coruna, 20. februarja. AA. (Havas). Izvejo se nove podrobnosti o torpediranju grške ladje Eli 60 milj od rta Finisterre. Grška ladja je bila na istem kraju, kjer je bila malo prej torpedirana španska ladja »Banderas«. Ladja »Eli« je plula proti jugu, ko je poveljnik nenadoma zapazil podmornico. Poveljnik ladje je takoj zapovedal mornarjem, naj spustijo rešilne čolne ter zapustijo ladjo. Posadka se je nato takoj z rešilnimi čolni oddaljila. Podmornica se je približala ladji r izstrelila dva torpida, tako da se je ladja kmalu potopila. Podmornica se je nato spustila pod gladino. Brodolomci so ostali več ur

Ljuba Davidović na mrtvaškem odru

Med prvimi, ki so izrazili sožalje rodbini pok. Ljube Davidovića, sta bila oba kraljeva namestnika Radenko Stančević in dr. Ivo Perović. Predsednik vlade Dragiša Cvetković je prav tako brzojavno izrazil sožalje rodbini in slavnemu odhodu demokratske stranke. Patriarh srbske cerkve Gavril je izrazil svoje sožalje rodbini, prav tako tudi vojni minister general Nedić, notranji minister Stanoje Mihaldžić in minister za kmetištvo dr. Čubrilo. Glavnemu odboru demokratske stranke sta izrazila svoje sožalje tudi dr. Anton Korošec in minister za šume dr. Džifer Kulenović. Mnogo najuglednejših osebnosti političnega življenja pa je osebno izrazil svoje sožalje slavnemu pokojniku Ljuba Davidoviću. Med prvimi je bil minister za socialno politiko dr. Srdjan Budavčević, prav tako pa je osebno izrazil svoje sožalje podpredsednik glavnega odbora radikalne stranke Mihaljo Trifunović. Malo neredne je prisnel v stanovanju predstojnik JNS Peter Živković v spremstvu bivšega bana g. Dunjaka, da se pokloni manom pokojnega Ljube Davidovića.

Dr. Albert Kramer je postal podpredsednik demokratske stranke Milanu Grolu naslednjim hrvaškem.

Vsa narodna in nacionalna tajnost v Sloveniji plohko obžaluje smrt velikega poklonilca in šefa voke stranke. Z njim odhaja neumrlj graditelj našega naroda, katerega ime bo za vedno povezano z našo svobodo in našim edinstvom. Zdržen z vami v globoki tugi za velikim sinom naše skupne domovine, izražam s svojimi prijatelji svoje najiskrenejše sožalje! Vaš dr. Albert Kramer.

Predsednik JNS Peter Živković je izjavil novinarjem: »Ljubomira Davidovića sem bližje spoznal po letu 1903, zlasti v času njegovega nacionalnega dela za osvoboditve južne Srbije. V njem sem spoštoval iskrenega in nesebičnega rodoljuba, pripravljenega na vse žrtve za dobro in napredok domovine. Od tedaj pa do poslednjega časa je bil pokojni Ljuba Davidović vsem nam svetel vzgled redkega patrioti in narodnega delavca. Samo človek takih izrednih lastnosti je mogel vzgojiti sina edinca, ki je med prvimi junaki srbske mladine žrtvoval svoje mlado življenje za zedinjenje našega naroda. Smrt Ljube Davidovića, ki je po svojem prepričanju z največjo vdankostjo, z globoko vero, z vsehpolno odgovornostjo služil na vseh položajih samega narodu in državi, pomeni resno in težko izgubo ter krut udarec za vse naše politične življenje v teh usodnih časih.

Tajništvo glavnega odbora JNS je v posebni objavi sporočilo smrt velikega državnika Ljubomira Davidovića in pozvalo člane in prijatelje JNS, da ga v čim večjem številu sprejmo na zadnji poti.

Ob odru so se ves dan do poznega večera vrstile nepretrgane množice pokojnikovih častilcev. Med drugimi so se poklonili ob krsti tudi predstavniki Hrvatov, tako finančni minister dr. Šutej, minister za pošte in brezboj dr. Josip Torbar in minister brez listnice Bariša Smoljan. Tu di davi so se vzdol Njegoševе ulice zbirale množice ljudstva, da se še enkrat poslovijo od velikega pokojnika, čigar truplo bo prenešeno danes v cerkev sv. Save na Savincu, kjer ga bodo položili na mrtvaški oder.

Pogreb Ljube Davidovića bo jutri ob 8. iz cerkve sv. Save na novo pokopališče.

v rešilnih čolnih, nato pa jih je prevzela jadrnica »Manina«, ter jih prepejala v La Coruna, kjer so bili prepejani zaradi izčrpanosti v bolnico.

Z zapadne fronte

PARIZ, 20. febr. s. (Reuter). Vojvoda Gloucester, ki je včeraj poselil posojilke angleške vojske v Maginotov liniji na sami fronti. Podal se je celo v prve postojanke, odkoder je lahko z daljnogledom opazoval kretanje nemške vojske v njenih postojankah.

Pri spopadu, ki ga je javilo včerajšnje francosko vojno poročilo, je po klemenarju francoskega radia paulo okoli 20 francoskih vojakov. To je doslej največja francoska izguba v posamezni akciji v teku vojne.

PARIZ, 20. febr. AA. (Havas). Sročnje poročilo z bojišča se g. asi: Zapadno od Saare je sovraženi oddelci poskušali prodreti do naših patrolnih položajev. Očit je bil z izgubami. Oo Reni topniški ogenj iz utrob.

Maniu pred vojaškim sodiščem

Budimpešta, 20. febr. s. Po vsi Rumuniji je izzvala največjo senzacijo vest, da se je Maniu, bivši vodja narodno zarišne stranke, pojavil pred vojaškim sodiščem II. armije.

Maniu se mora zavarovati zaradi obave nekkih dokumentov, v katerih je kritiziral delo vlade. Ti dokumenti so bili tajno tiskani in tajno razširjeni med no inarji. Maniu se brani, da ni izvršil nikakega prepovedanege dejanja, ko je dal izjaviti tjemu tisku o vprašanjih vladine politika.

Prisrčno slovo od ministra Popova v Beogradu

Snoči je med prijateljskimi manifestacijami zapustil našo prestolnico novi bolgarski zunanji minister

Beograd, 20. febr. e. Sinoči ob 23.30 se je z brzim vlakom odpeljal v Sofijo novi bolgarski zunanji minister Ivan Popov. Na beograjski železniški postaji je bilo prirejeno odhajajočemu poslaniku in novemu zunanjemu ministru spontano in zelo prisrčno slovo, ki se je vidno razlikovalo od običajnih poslovnih slovesnosti.

Sloveso so se udeležili skoraj vsi predstavniki tujih držav v Beogradu. Naše zunanje ministrstvo je zastopal pomočnik Miloje Smilanić. Prav tako je bil zastopnik tudi patriarh Odhajajoči poslanik se je iskreno poslovil od vseh in posebno prijazno še od novinarjev, ki so se razgovarjali z njim v dvorni čakalnici.

Pred odhodom vlaka so člani JB-lige ter bolgarski in naši dijaki, ki so se v velikem številu zbrali na kolodvoru, zapeli bolgarsko himno. Prijetno ginja je oslaval poslanik ves čas petja himne pred vagonom, nato pa je stopil v svoj saonski voz. Slišali so se navdušeni vzkliki iz skupne dijaštva: Zivelo edinstvo vseh Južnih Slovanov! Zivela Bolgarija! Zivela Jugoslavija! Ura! Ura! Ura! Minister se je ljubeznivo zahvaljeval za manifestacije.

Ko se je začel vlak pomikati, so dijaki in člani JB-lige še enkrat zapeli bolgarsko himno. Minister Popov je iz vagona z roko mahal v slovo. Spet so se slišali

vzkliki: Ziveli Južni Slovani! Zivela Jugoslavija!

Prihod našega novega poslanika v Sofijo

Sofija, 20. febr. e. Včeraj popoldne je z orient ekspresom prispel v Sofijo novi jugoslovski minister na bolgarskem dvoru Vladimir Milanović. Na sofijski postaji so ga sprejeli odpravnik poslov jugoslovanskega poslanstva Vučinić in vjaški ataše polkovnik Dunić ter člani poslaništva. Od strani bolgarske vlade pa je poslanika sprejel načelnik protokola Belinov. Na postaji so bili navzoči tudi predstavniki JB lige in Jugoslovansko-bolgarske trgovinske zbornice.

Audience pri kralju Borisu

Sofija, 20. febr. e. Kralj Boris je sprejel včeraj v audience predsednika vlade in prosvetnega ministra Bogdana Filova. Kralj je poročal o političnem položaju. Nato je kralj sprejel v poslovnih audiencijah sedanjega predsednika vlade in zunanje ministra Dr. Koselevanova. Ob tej priliki je kralj odločeval z redom sv. Aleksandra I. razreda.

Škodljivi pojavi v našem zimskem sportu

Dejstva, ki kažejo na slabše med zimsko sportnimi organizacijami

Jesenica, 19. februarja. Komaj se je nekoliko polegla napetost med upravo JZSS in GZSP radi kaznovanja dveh agnih gorenskih zimsko-sportnih delavcev in radi priprave za ustanovitev SSZ — že so se med GZSP in Bratstvom na eni in JZSS in Ilirijo na drugi strani pojavila nova huda trenja, ki bodo imela za sedanje složno in uspešno delo med sportnimi organizacijami kvarne posledice.

Jedro sedanjega spora tiči v tem, da gotovi klubi brezobzirno segajo v delokrog drugih in da se ne drže terminov, ki jih je v sporazumu s poudarjenimi določila uprava JZSS in jih dne 14. decembra 1939 v celoti objavila v dnevnih listih.

Tako so se dne 11. t. m. vršile tekme za prvenstvo v vztrajnostnem teku na 30 km v Mojstrani v izvedbi SK Dovoje-Mojstrana, v nedeljo 18. t. m. pa so se vršile v Planici v Mececnova mednarodne tekme v smuku in v izvedbi SK Ilirije, ki je na ta smuk valjala tudi gorenske tekmovalce, včlanjene v GZSP.

Gozstranska prireditve je bila iz tehničnih razlogov preložena ob 4. na 11. t. m. Mednarodni smuk v Planici, ki ga je organizirala in izvedla Ilirija, pa ni bil na programu, ki ga je določila uprava JZSS in objavila v dnevnih listih.

V okviru prireditvenega koledarja, ki ga je določila in objavila uprava JZSS so se v nedeljo 18. t. m. vršile v izvedbi SK Bratstva medkulturne tekme v smuku s Kočne na Markeljnovo planino.

Povsem razumljivo je, da vodstvu GZSP in Bratstvu ni bilo všeč, da se na njim določeno nedeljo vrše na ozemlju GZSP tekme Ilirije v smuku z mednarodno udeležbo, ki so zelo mikale najboljše gorenske tekmovalce v tej disciplini. Tekme Ilirije v Planici so Bratstvu precej škodovala, ker so napravile precejšnjo zmedo med tekmovalci in kateri so z udeležbo v Planici rusili disciplino svojih klubov in GZSP.

Uprava GZSP je v tej zadevi razpravljala na svoji redni seji 14. t. m. in je soglasno sklenila zabraniti udeležbo na tekmah

v Planici tekmovalcem v poudarjenih včlanjenih edinic. Ta sklep uprave GZSP je popolnoma upravičen in razumljiv. To bi storila tudi uprava vsakega ljubljanskega sportnega kluba, če bi na pr. jeseniška Skala brez vednosti in dovoljenja priredila smučarske tekme na Rožniku ali na Golovcu z ljubljanskimi tekmovalci in jesenskimi sodniki, čeprav bi bile isti dan od saveza odobrene in določene tekme Ilirije ali SK Ljubljane.

To je primer, katerega enostranost ne bi mogel nihče osporavati.

Na sklep GZSP je v rekordno kratkem času reagirala uprava JZSS, katerega je takoj razveljavila z utemeljitvijo, da nima pravne moči. Odločitev, ki jo je preko radija in dnevnih listov izdala uprava JZSS v prilog Ilirije in v škodo Bratstva in skraj v zasmeh GZSP je izzvala med JZSS in GZSP huda trenja, ki se bodo le težko dala mirno poravnati.

Trenja, ki jih povzroča postopanje gotovih klubov in instanc, močno škodujejo razvoju smučarstva v naših krajih. Posebno v teh težkih časih so nam taka medsebojna trenja popolnoma odveč.

Snega je letos povsod dovolj. In če bi ga ne bilo v okolici Ljubljane, ga je v Gornji Savski dolini dovolj za vse, ker nam je vsak Ljubljancin drag in dobrodošel gost. Gorenski priznavamo Iliriji zasluge za velik razvoj smučarstva v naših krajih, želimo pa, da se vsak tak primer, ki bi nastal na ozemlju GZSP, lepo in sporazumno obravnava in da se ne gre preko organizacij in posameznikov, ki pri tem v prvi vrsti prihajajo v poštev.

Vseh teh nesporazumov in trenj naj nam bo še vendar enkrat dovolj. Treba je le več doslednosti pri izvajanju sklepov in programa, več medsebojnega spoštovanja in več sportnega duha ter manj lokalnega patriotizma in pretrganega klubaštva, ki je nam, tako maloštevilnim Slovincem, že toliko škodoval — pa bodo taka trenja v bodoče sama po sebi odpadla.

Feliks Škafar umrl

Ljubljana, 20. februarja. Ljubljani trpijo v L. Leonici preminil v 47. letu starosti Škafar Feliks, znan napreden gospodar iz Črne vasi pri Ljubljani. Njegova tragična smrt je globoko pretresla vse prebivalstvo Barja, posebno, ker zapušta poleg žalujoče žene Marije še 9 nepokršljenih otrok.

Vsi smo ga cenili kot vzornega, naprednega gospodarja, ki je svoje posvetstvo skušal čim unemljeje upravitelj. Z navesti in skušnjami pa je veliko koristil tudi sosedom in znancem. Udeleževal se je v kmetijski podružnici, v Gospodarskem društvu in v Sadjarskem in vrtnarskem društvu za Barje, kjer je vršil razne odborniške funkcije.

Vedno je bil naprednega mišljenja in nas zapušta kot blaginjak organizacije JNS za Barje. V prejšnjih letih je aktivno sodeloval tudi pri Sokolu.

Dragemu tovarišu bomo ohranili časten spomin, žalujočim svojcem pa naše iskreno sožalje. Dragega pokojnika bomo premili na zadnji poti v sredo ob 14. iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Roparski napad

Otoče, 20. februarja. V prijazni božejpotni vasi Marija Ljubno je bil v nočnejši noči izvršen roparski napad, ki ugotovljeni življenjske škrobnega družinskega očeta. Tam ima svojo hišico z majhnim posestvom železniški kurjač Franc Kristan, ki je uslužbenec sicer na Jesenicah in se redno vsak dan vozi tja v službo. Davi okoli štirihi, ko se je priključil, skromni in prijazni štiričredni mož napotil proti Otočam, da bi se z vlakom ob 4.53 odpeljal na Jesenice, kjer bi bil moral ob šestih nastopiti službo, sta ga v gozdski luči pod Ljubnem napadla dva tolovaja in ga pobila tako, da je bil revež na mah v krvi. Vzela sta mu nahrbtnik, v katerem je nosil 50 jaje in druge stvari.

Le s težavo se je Kristan privlekel do postaje Otoče, kjer pa je onemogel. Službojoči uradniki je dal takoj poklicati zdravnika in orožnike iz Podnarta. V spremstvu je potem ranjenec odšel proti domu, pa je tik pred okrajevališčem ljub. mestnih uslužbenec na Posavcu tako omagal, da so ga morali prenesti proti. Kaže, da je bil napad dobro premišljen in da sta mogla to storiti samo dobra poznavalca razmer, ko sta Kristana ravno danes napadla, ko je nosil njegove stvari s seboj. Mnenja smo, da ne bo orožnikom težko izslediti jih. Obsojene vredne je napad tembol, ker je bil izvršen na skromnega in tihega železničarja, očeta treh malih otrok, v času, ko je šel v naporno službo.

Važno za sadjarje

Ljubljana, 20. februarja. Pravno vrednost ima dandanes samo po sebi neoporečno, prvotno namizno sadje. Tako sadje pa ne zraste kar samo od sebe brez sodelovanja sadjarja. Treba je zato smotno urejanje, intenzivnega obdelovanja. Najvažnejši del sadotne sadne kulture je pa varstvo sadnega drevesa pred zajedavci. In to varstvo se na noben drug način ne da popolnoma zanesljivo izvesti kakor z obdelavo sadnega drevesa z določeniimi in v množični praksi preizkušenimi škropljenji. Škropljenje sadnega drevesa je brezpogojna zahteva sodobne sadne produkcije. Brez tega ni kvaliteta sadja, ni sadne kupitve.

To delo pa ni tako preprosto, ker je uspeh odvisen od raznih okolištin, kakor od škropliva, od dobe škropljenja, od številja škropljenj, od načina škropljenja, od vremena itd. Zato je neobgibno potrebno, da vsak sadjar to velevažno kulturno delo na vse strani in do dobrega prouči, kajti le potem ga more opravljati s pravim umevanjem, s potrebno spretnostjo in z zanesljivostjo. Kje pa naj dobi sadjar vsa zadržana navodila in pojasnila? V knjigi »Škropljenje sadnega drevesa«, ki jo je spisal po 20letnih lastnih skušnjah splošno znani, odlični strokovnjak, ravatelj bano-vinske vinarske in sadjarske šole v Mari-

zbirala naročila za semenje in sadno drevje, Društveni škroplilec je letos g. Jakopič, po domače Godež, kamor se v potrebi obračate.

Beleznica

KOLEDAR
Danes: Torek, 20. februarja: Rajmund
DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matice: Angeli garjevih lic
Kino Sloga: Vaški demon
Kino Union: Melodija noči
Ljudska univerza občni zbor ob 18. na Državni trgovski šoli, Gregorčeva ulica
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Ozvod sira

Nekdo se v »Slovenskem domu« večkrat zgraža nad zagrebnimi potvorbami filmskih naslovov; pri tem se upravičeno sprašuje, zakaj si naši kinematografi ne poiščejo v jezikovnih stvarih svetovalec. Vendar, če že pometaš pred tujim pragom, pomeni najprej pred svojimi! V »Slov. domu« je izhajal roman: »Angeli with dirty faces« pod naslovom: »Angeli garjevih lic«. Nam ne pristaja ugotavljanje, kakšni bi bili angeli »garjevih lic« — za taka vprašanja imajo strokovnjake v Kopitarjevi ulici — pač pa nas zanima, odkod neki ima »Slovenski dom« tak čudovit naslov, ko smo bili doslej vajeni videti v garjah v prvi vrsti bolezen ovaci in psov.

Pa smo se spomnili, da je beograjska »Politika« prinašala roman pod naslovom: »Angeli garjevih lic«. In takoj nam je bilo vse jasno. Pri »Slovenskem domu« seveda nečeto poznati srbskega jezika (celo »cura garava« jim očitno ni znana), pa so prevedli garav v garjev (in lice v hčem), ne da bi vedeli, da pomeni garav isto ko latinski fuliginosus ali nemški russig. Saj Srbi so angleški izraz »dirty« pravilno tolmačili, ker bi se garjev reklo po angleško scabbed. Prevajalec torej svojega naslova ni mogel dobiti iz angleškega teksta; vsiljuje se nam misel, da je prevajal iz srbsčine, ne da bi seveda vsaj ta jezik dobro znal.

Ker je uprava knjiž. »Matica« očito spoznala naslov za film po prevodu odnosnega romana, ki je izhajal v »Slov. domu«, smo zelo radovedni, če se bodo v prihodnji redakciji tudi sedaj oglašili v obrambo jezikovne in miselne snaznosti.

Profesor

Iz Trbovelj

— Lepo socialno gesto sta pokazala ob priliki smrti čast. mstr. Gašpariča Jakoba Dolanc Jože, avtorisni podjetnik in trgovec Ivan Tausel, ki sta mesto venca na grob pokojnika darovala vsak po 200 din. za najrevnejše občinske ubože občine Trbovlje. S tem sta darovala najlepše počastila spomin na plemenito arce preminulega, čigar dobrotljivost do malega revnega človeka je bila ena njegovih najlepših lastnosti. Občina Trbovlje izreka tem potom darovalcem iskreno zahvalo.

— Trboveljski rezervni častniki so se v soboto zvečer zbrali na posvetovalni sestanku, na katerem se je razmotiralo o življenju organizacije trboveljskih rezervnih častnikov. Na sestanku se je pod vodstvom G. Jesiha soglasno sklenilo, da se v Trbovljah osnuje sekcija podobna združenju rezervnih oficirjev v Celju, kar bo najbolj odgovarjalo skladnosti naše organizacije in vojaških administrativnih edinic. G. Jesih je uvodoma poudaril potrebo organizacije trboveljskih rezervnih častnikov glede na današnji čas, ki terjajo čim tesnejšo povezanost med vojsko in rezervnim oficirskim zborom. Namen nove sekcije je čuvanje interesov rezervnih častnikov, priprava pogojev za strokovno izobrazbo članov potom primernih predavanj, če mogoče tudi tečajev — kar je važno zlasti za one rezervne častnike, ki živijo izven mestnih središč ter nimajo priložnosti, da obiskujejo redna predavanja, ki jih prireja vojaške komande ali naše centralno združenje. Na sestanku je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za sklicanje ustanovnega občnega zbora. Zeleti je, da se tem koristnim stremljenjem trboveljskih rezervnih častnikov na merodajnem mestu nučijo potrebna podpora in pozornost, saj bo trboveljska sekcija štela 50 članov, pripadnikov raznih rodov naše vojske.

— O »Sokolu« in pasivni zaščiti bo predaval v četrtek 22. t. m. ob 20. v Sokolskem domu inž. g. štefe Franjo. Občinski odbor za obrambo pred napadi iz zraka je zadnji čas prav agilen, ter z raznimi strokovnimi predavanji in sestanki skuša podučiti občinstvo o nevarnostih zračnih napadov in ukrepih, ki jih mora brezpogojno storiti oblast in vsak posameznik, da se očuva od zlih posledic in danem slučaju. G. inž. štefe, ki je odlično poznavalec organizacije pasivne zaščite, bo tokrat predaval sokolskim članom o tej aktualni temi, ki jo mora dodovala poznati tudi vsak Sokol za sokolsko področje. Opozorjamo, da je predavanje za vse sokolsko članstvo obvezno ter pozivamo trboveljske Sokole k polnoštevilni udeležbi.

— Zasevsko lovsko društvo bo imelo svoj redni občni zbor 25. februarja ob 9. dopoldne pri Fortjeu v Trbovljah. Občni zbori naših zasavskih lovcov so bili še vselej zanimiva stanovska prireditve, ker se je ob tej priliki razmotiralo ne le o čisto društvenem delovanju, marveč se je v nizu strokovnih predavanj iz lovskega področja nudila članom prilika spoznavanja vsega tistega, kar je potrebno pravemu lovcu za smotno in sodobno gojitev in organizacijo lova. Letos bo na obnem zboru predaval znani gojitelj fazanov, blvišni uradnik »Lovca« g. Alfonz Mazlu o fazanji, medtem ko bo praktično pokazal g. Lap Stane, kako se pripravijo jajca za zastrupljanje vrane s fosforinom. Vranja nadeja je sicer zaradi hvale vrednega priradavanja zasavskega lovskega društva res še precej ponehala, vendar se vrane klub h'ihovemu skrbnemu uničevanju le še številno pojavljajo zlasti z južnozahodne strani zasavskih lovskih revirjev ter bo treba v tej smeri podvojiti potrebne mere. Lovalni občni zbor je važen tudi zaradi tega, ker se vrši v jubilejnem letu desetletnice društva, ki jo bodo zasavski lovci obhajali slovesno spomnili s posebno lovsko prireditvijo. Že danes opozorjamo zasavske lovcе člane na občni zbor z vabilom, da se ga glede na ročna predavanja polnoštevilno udeležijo.

Delo za mir na Balkanu

V Sofiji pripravljajo svečan sprejem rumunskega finančnega ministra, v Rimu pa se pripravljajo na obisk rumunskega kralja

Sofija, 20. febr. e. V četrtek 22. t. m. prispel v Sofijo rumunski finančni minister Constantinescu. Službeno javljajo, da prihaja v bolgarsko prestolnico, da vrne obisk, ki mu ga je napravil bolgarski finančni minister Božilov meseca novembra 1938. Istočasno se demantirajo vesti, po katerih bi se obisk opravil v zvezo s podpisom neke trgovinske pogodbe. Poučeni krogi pa sodijo, da je vrnitev obiska Božilovu samo forma, dočim je direktni smoter obiska Constantinescu, da vzpostavi stike z bolgarsko vlado ter najde možnost za nadaljnje razgovore. Svečani sprejem, ki se pripravlja rumunskemu finančnemu ministru, potrjuje, da so sodeb poučenih krogov dovolj točne.

Rim, 20. febr. e. V navadno dobro poučenih krogih izjavljajo, da so že v teku

priprave za prihod kralja Karola v Rim. Kralj Karol bo obiskal Rim med 20. in 24. marcem. Dalje se izve, da bo rumunski zunanji minister Gafencu v teku dveh tednov prispel v Rim. Rumunski kralj bo službeno obiskal italijanskega kralja in bo imel ob tej priliki tudi sestanke z Mussolinijem. V programu bivanja rumunskega kralja v Rimu je tudi obisk pri papežu Piju XII.

V poučenih krogih sodijo, da bo Italija uporabila ves svoj vpliv, da prepreči Rumunijo o neozbiljni potrebi rešitve vseh vprašanj z Madžarsko. Na drugi strani pa italijanski diplomatski krogi mislijo, da bo uspelo pripraviti Madžarsko na neko kompromisno rešitev, da bi imela taka rešitev samo začasni značaj.

Cenzura v interesu svetega edinstva Rumunov

Predsednik rumunske vlade o novi uredbi za ojačenje sredstev zakonske reakcije

Bukarešta, 20. februarja. A.A. (Rador). Objavljena je uredba z zakonsko močjo v zvezi s tajnim tiskom. Prepoveduje se širjenje publikacij in rokopisov, ki so tajno izdani. Tiskarnam je prepovedano tiskati kakršnekoli rokopies brez odobritve cenzure. Kdor prekrši to odredbo, se kaznuje z zaporom od enega meseca do dveh let. Krivci izgube tudi vse javne funkcije. Uredba pooblašča notranjega ministra, da odredi konfinacijo vseh onih, ki bi kršili to uredbu.

V zvezi s to uredbo je dal predsednik vlade Tatarescu predstavnikom tiska izjavo, da je navzlic edinstvu in solidarnosti vse države in velikega poleta nacionalne misli vlada v borbi s skupino ljudi, ki poskušajo sabotirati njeno delo in sveto edin-

stvo vseh Rumunov. Tatarescu je dodal, da je bila v zadnjem času tudi zunanja politika predmet kampanje, da bi se vladi delale težave. Zaradi tega je bilo potrebno, da se sprejme ta uredba, ki naj ojača sredstva zakonske reakcije.

Zunanja politika Rumunije, ki ima stalen cilj braniti neodvisnost in integriteto države, se je tolačila na način, ki ga je treba obsoditi in ki je pomenil orožje v rokah protizakonite borbe, katere namen je vznemirjati javno mnenje. Ta akcija bo odločno zatrta brez ozira na to, kdo jo vodi. Ministrski predsednik je na kraju dejal, da ta politika ne pomeni spremembe politike pomirjevanja, ki jo je vlada objavila in ki jo bo stalno izvajala.

Japonci Čangkajšku ne ponujajo miru

temveč nadaljujejo proti njemu vojno z novimi okupacijami in bombardiranjem glavne železnice iz Indokine

Tokio, 20. febr. br. Zastopnik zunanjega ministrstva je danes v razgovoru z novinarji demantiral vesti, ki jih je v soboto objavila »New York Herald Tribune« in po katerih naj bi bila japonska vlada sklenila predložiti maršalu Čangkajšku, nove mirovne poudbe. Naglasili je, da se sedanja japonska vlada v tem pogledu ne namerava niti najmanj oddaljiti od politike, ki jo je započel že pred leti knez Konoje kot tedanji ministrski predsednik. V ostalem japonska vlada proučuje metode in išče sredstva, kako bi čim bolj pospešila ustanovitev in konsolidacijo novega režima na Kitajskem pod vodstvom Vang-čingveja.

Sanghaj, 20. febr. br. Kakor poročajo iz Kantona, so se včeraj oddelki japonske vojske izkazali na potoku Lejčovu, ki leži nasproti otoka Hainana, ki je že v japonskih rokah, tako da sedaj Japonci obvladajo obe obali hainanske morske ožine. Bataljon pomorskih strelcev se je izkrcal tudi na otoku Hainanju, ki leži tesno ob obali sredi med Lejčovom in Hongkongom.

Hongkong, 20. febr. s. (Ass. Press) Japonska bomba letala so včeraj in danes ponovno bombardirala železnico iz Indokine v Amoi. Niti mest in predor sta bila po japonskih poročilih resno poškodovana.

Ameriško-japonski odnošaji

Tokio, 20. febr. br. Zastopnik zunanjega ministrstva je včeraj izjavil novinarjem, da vztraja japonska vlada slej ko prej pri svojem stališču glede odnošajev z Zedinjenimi državami. Japonska je napravila že več prijateljskih gest in čaka sedaj enakega odgovora z ameriške strani. Okoliščina, da je bila razprava o zakonskem načrtu, po katerem naj bi se prepovedal ameriški izvoz na Japonsko, odgojena, ni

kakor še ni dokaz ameriške pripravljenosti za prijateljska pogajanja. Dokler bo ta načrt sploh še obstojal o zboljšanju odnošajev med obema državama ne bo mogoče.

Tokio, 20. febr. s. (Ass. Press) Zastopnik zunanjega ministrstva je izjavil novinarjem, da je stavila japonska vlada Zedinjenim državam še zadnjo ponudbo za obnovitev trgovinske pogodbe, ki so jo Zedinjene države odgovorale. Položaj je sedaj zelo resen in razvoj dogodkov zavisi popolnoma od stališča, ki ga bo zavzela ameriška vlada.

glo biti niti govora.

Minister Eden
zopet v Londonu

London, 20. febr. s. (Reuters) Včeraj se je vrnil v London iz Kaira z letalom angleški minister za dominione Eden. Zaradi obiska pri avstralski in novozelandski vojski ter v Egiptu je bil minister Eden odsoten 10 dni iz Anglije. Preletel je v tem času z letalom razdaljo 10.000 km. Po svoji vrnitvi je izjavil, da so na njegovem potovanju tri stvari napravile nanj poseben vtisk: 1. Izvrstna kvaliteta avstralske in novozelandske vojske; vojski sta ravno tako dobri, kakor oni, ki sta prišli v Evropo pred 25 leti. 2. Stijalen učinek, ki ga je imel prihod avstralskih in novozelandskih čet na Bliznjem vzhodu, pa tudi po vsem ostalem svetu, zlasti kot krasna demonstracija edinstva angleškega imperija. 3. Lojalno sodelovanje egiptске vlade in naroda z Anglijo. Nobene dvoma ni, da se egiptsko javno mnenje zaveda, kako zelo je združena usoda Egipta z usodo Anglije. Eden je hvalil za to razumevanje in za pomoč, ki jo v zelo veliki meri nudi Egipt vojnim naporom zavez-nikov.

Lani izredno povečan izvoz živine

Število živine v naši državi nazaduje

Ljubljana, 20. februarja

Ko smo jeseni začeli opozarjati, kako usoden postane prevelik izvoz živine, so tudi nekateri drugi listi razpravljali o tej zadevi. Oglasili so se seveda tudi izvozniki živine; dokazovali so, da imajo celo izgubo pri izvozu živine, kakor da so se tega posla lotili zgolj iz domovinske ljubezni. O tem zdaj ne bomo razpravljali, ali se izvozniki živine potegujejo za čim večji izvoz iz same nesebičnosti ali ne; treba je samo ponovno opozoriti, da je izvoz živine in mesa znatno porasli v primeri z izvozom predlanskim. Številke nam kažejo, da v naši državi nikakor ni toliko živine, da bi jo smeli izvažati v takšnem obsegu kakor so jo začeli jeseni in kakor si nekateri zamišljajo.

Razumljivo je, da vsaka država stremi za čim večjim izvozom; toda prevelik izvoz je lahko še bolj škodljiv kakor premajhen, zlasti v posebnih časovnih razmerah. To bi morali upoštevati tudi izvozniki, če v resnici izvažajo živino le kot idealisti, ki se ne zanimajo za svojo državo; morali bi jim biti pri srcu interesi države. Zavedati bi se morali, kako silno bo nazadovala naša živinoreja, če bomo izvažali živino, naj velja kar hoče, ko kladve, pitane živine nimamo. Ali ne sprevidijo, da nima kmet nobenega dobička, država pa trpi posredno veliko škodo, če izvažamo več živine kakor bi je smeli glede na prirejo in zlasti, če izvažamo plemenito živino, ker ni več druge za kakor? Naša država vendar nima toliko živine, da bi število živine smelo nazadovati. Jeseni smo opozorili, kako veliko škodo utrpimo pri izvozu živine, ker izvažamo mršavo živino; živinoreje izgubi mnogo pri teži živine in razen tega mršavo govedo nima takšne cene kakor pitano. Vendar vsi ti razlogi niso odločilni; nastopila je konjunktura za izvoz in to je bilo glavno.

Pogledaj si samo, ali število goveda v naši državi narašča dovolj v razmerju s številom prebivalstva. Govedo sicer redimo v naši državi skoraj v vseh pokrajinah; nobena druga stroka živinoreje ni tako razširjena. L. 1938 je bilo v vsej državi po podatkih kmetijskega ministrstva

4.267.339 glav goveje živine. Prireja je precej velika, tako da je doseglo število živine znatno naraščalo. Če bi šodili samo po tem, za koliko se je živina pomnožila na kv. km, bi se zdelo, da lahko izvažamo brez skrbi živino, ne da bi nam bilo treba pomisliti, ali je prireja dovolj velika. Tako je znašala »gostota« živine (da primerjamo prirast živine podobno kakor naraščanje prebivalstva po gostoti na kv. km) l. 1922 16,4, a l. 1938 17,2. Še ugodnejše je bilo razmerje pri številu prašičev: l. 1932 11,7 na kv. km, l. 1938 pa celo 17,9. Vendar prireja ni dovolj velika glede na število prebivalcev. Tako je leta 1932 odpadlo na 100 prebivalcev 41,3 goveda, l. 1938 pa samo 28,1. To razmerje se je lani zaradi izredno velikega izvoza nedvomno še poslabšalo. Prav tako se kaže nazadovanje prireje prašičev glede na število prebivalcev. L. 1922 je odpadlo na 100 prebivalcev 28,1 živali, l. 1938 pa samo 22,2.

V letih 1934 do 1938 je znašal povprečen izvoz 58.541 glav goveje živine na leto in 245.529 prašičev. L. 1938 je naša država izvozila 27.362 volov in krav, lani pa 35.253, torej 7.891 več. Telet je bilo izvoženih predlanskim 5.766, lani pa 9.670, ali 3.904 več. Silno je porasel tudi izvoz prašičev; predlanskim je bilo izvoženih 259.986 prašičev, lani pa 298.439. Razen tega je bil lani tudi znatno večji izvoz svežega mesa: predlanskim 17.429 ton, lani 20.050. Mesnih izdelkov je bilo predlanskim izvoženih 2.651 ton, lani 3.438. Svinjske masti predlanskim 6.672, lani 8.259 ton.

Zdi se, da nikomur ne pride niti na misel, naj bi izvoz živine omejili. Jeseni so izvozniki posredno predlagali (ljudje niso smeli vedeti, kdo je sprožil predlog), naj bi oblasti uvedle »brezmesne dni«, češ, izvoz živine je treba čim bolj povečati, da si pridobimo čim več deviz, domačo porabo mesa pa »racionaliziramo«. Zdi se pa nekateri zopet oglašajo, da je treba omejiti domačo porabo mesa, kar je prireja živine premajhna. Na omejitev izvoza seveda ne mislijo. Sklepujejo se na tuje

vzore, n. pr. na Bolgarijo, ki je tudi uvedla brezmesne dni in ki prav tako nima dovolj živine za povečani izvoz. Priporočajo, naj bi se zlasti mestno prebivalstvo navadilo bolj na rastlinsko in mlečno hrano ter opustilo meso.

Pomisli, da je mogoče s stradanjem izravnavati neugodno razmerje med številom prebivalstva in živine, so upravičeni, zlasti sprito tako nesmotrni izvoz, ko imajo glavno besedo izvozniki. Kdo se ozira na interese živinoreje in ali kdo uravnava izvoz živine tako, da bi jo nakupovali v posameznih pokrajinah tedaj, ko je opitana? Kupci živine imajo zadnje čase slabe izkušnje ter trde, da pitane živine sploh ni več mogoče kupiti in da izvozniki izvažajo vse, kar jim pride pod roko. Pri tem se pa človek vprašuje, kdo skrbi, kako naj živinoreji prehranijo živino, ko nimajo dovolj krme. Takšnih skrbi izvozniki nimajo. Še celo veseli so, če primanjkuje krme za živino, ker vedo, da je tedaj živinorej pripravljen prodajati živino po vsaki ceni. Zato pa tudi tedaj zelo radi propagirajo čim večji izvoz. Ko bodo imeli živinoreji dovolj krme za živino in ko jim ne bo ter da bo čedalje večja stiska za krado: radovedni smo, ali bodo izvozniki tudi tedaj tako vneto nakupovali kakor zadnje čase. Zdi jim tudi gre v račun huda zima, kar računajo, da bo še dolgo nebo ter da bo čedalje večja stiska za krmo. Da bi pa bila živina čim bolj poceni, bi bilo treba še uvesti brezmesne dni...

Zanima nas, ali se za uveljavljanje brezmesnih dni ogovarja tudi naši mesarji in obrtniki sploh, ki žive od domačega konzuma mesa. Zanimivo bi bilo tudi slišati mnenje naših industrijev mesne stroke. Morda predlagatelji postaja mislijo, da naša mesna obrt in industrija lahko prosperirata tudi, če bo meso napredaj samo tri dni na teden. Tej gospodi bi bilo tudi treba dopovedati, da je v interesu državne obrambe, če imamo primerno razvito mesno industrijo in dovolj živine še za rezervne čase. Ali imajo pri nas besedo samo konjunkturisti, ki vidijo največji interes države v lastnem žepu?

Šole. Vršilo bo tudi socialno delo ter bo iz svojih gnotnih sredstev kupovalo učne knjige za šolsko podporno knjižnico in tudi sicer pomagalo revnim učencem. Skrbelo bo za čim pogostejše rediteljske sestanke in prirediti namerava več poučnih predavanj, na katere starše že sedaj opozarjamo. Društvo prosi starše za razumevanje in za nadaljnje sodelovanje in podporo.

ŠAH Ustanovitev šahovskega kluba Radomlje

Sajenje šahovske kulture na naše podeželje je nedvomno pionirsko delo. Toda šah, ki je slovanski duši pač zelo blizu, je vzbudil razveseljevalno zanimanje v lepih Radomljah in okolici, tako da smo bili v nedeljo popoldne priča ustanovitvenemu obnemu zboru šah. kluba Radomlje.

Občni zbor v salonu gostilne Kaplja Karine, ki ga je zelo spretno vodil g. Jenko Metod, je potekel v priaznem razpoloženju. Po uvodnih pozdravnih besedah in čitanju pravil je podpredsednik Centralnega

š. k. iz Ljubljane Ferdo Bizjak pozdravil domačine, jih v jedrnatem govoru vzpodbudil k nadaljnjemu uspešnemu delovanju in jih opozoril na težave, s katerimi se jim bo morda treba boriti.

Pri volitvah odbora je bil za predsednika soglasno izvoljen neumorni g. Metod Jenko, za tajnika g. Jakob Ulcar, vnet podpornik šahovskega pokreta. Blagajnik g. Hering Franc, tehnični vodja g. Milan Starin, razsodišče gg. Viktor Žitko in Miha Luteršek.

Po zaključku obnega zbora je igral Jože Šiška simultanko na 7 deskah. Dolgo so se domačini dobro držali, toda končno so le morali podležti premoči. Šiška je v dobri uri dobil vseh sedem partij.

— Iz Centralnega šahovskega kluba. Prejšnji teden je igral Jože Šiška s šestimi klubovnimi člani handicap match. Z odlično igro je pet partij dobil in remiziral z Arriglerjem ml. Drevi, ko se prično medklubske tekme SSZ bodo nastopila vsa tri moštva Centralnega š. k. I. moštvo bo igralo z II., III. pa z Dvorskim š. k., zato naj bodo igralci vseh treh moštev ob 20. v klubskem lokalu.

Občni zbor PSK Ljubljana Šolski plesni turnir bo letos 20., klubski intern ocenjevalni turnir pa 26. t. m.

Ljubljana, 20. februarja

V nedeljo 11. t. m. je imel v klubskem prostoru v Kazini pod predsedstvom g. inž. arh. Hermana Husa Ljubljanski plesno-sportni klub svoj šest letni občni zbor, ki so se ga udeležili skoraj vsi člani in članice. Poročilo klubskega tajnika g. Marjana Seuniga je pokazalo, da je imel naš Plesno-sportni klub lani prav uspešno in plodonosno sezono, in sicer predvsem s prireditvijo velikega mednarodnega plesnega turnirja, ki se je vršil v marcu in na katerem so pokazali Ljubljanci v prvi s predlanskim letom prav vidne in razveseljive uspehe.

Ljubljanski Plesno-sportni klub je imel lani v glavni sezoni tudi propagandni plesni turnir na Bledu, kjer so naši izvežbani mladci plesalci pred izbrano mednarodno publiko z največjim uspehom utrdili sloves tega našega najmlajšega sporta. Decembra se je v Ljubljanski Kazini vršil tudi vsakoletni propagandni plesni večer, ki je prav tako dosegel nenavadno velik uspeh.

PSK šteje zdaj že okoli 60 rednih članov in članic, izmed katerih nastopa pri različnih plesnih tekmah 10 do 12 parov. Ti pari se čedalje bolj uveljavljajo. Žetati pa bi bilo, da bi ta naš salonski sport dobil še več naraščanja, ki bi tudi v javnih lokalih s svojim lepim vedenjem in s svojo uglasnostjo, pridobilo v klubu. Vplival na druge in tako izboljšal marsikaj prav čudne razmere v naših nočnih plesnih lokalih.

Po poročilu tajnika g. Seuniga je klubski trener g. Jenko razložil program kluba za najbližjo bodočnost. Eno najvažnejših poglavit pri tem delu so šolski plesni turnirji, na katerih izbirajo najboljše plesalce in

jih uvrščajo med tekmovalce, ki potem zastopajo PSK na pomembnejših turnirjih. Letos bo šolski turnir v torek 20. februarja, in sicer v veliki dvorani Kazine. Poleg tega se mora vsako leto vršiti tudi klubski intern ocenjevalni turnir — letos se bo vršil 25. februarja — ki mu je namen pripraviti pare za glavni plesni turnir za prvenstvo Jugoslavije, ki se bo letos vršil 9. marca. Na tem najvažnejšem turnirju se bo do naših pari merili z zagrebškimi, mariborskimi in drugimi iz naše države. Zanimivo je, da v plesnem sportu vodi v Jugoslaviji prav Ljubljana, saj Beograd nima ne takšnih klubov, ne prireditelj. Bilo bi res nujno potrebno s primernim propagandnim plesnim turnirjem zainteresirati tudi Beograd za ta lepi salonski sport, nekako tako, kakor so da ilirijanski hokejaši zainteresirali za ta sport.

Po poročilih je bil izvoljen nov odbor našega Plesno-sportnega kluba. Za predsednika je bil izvoljen g. Vital Seunig, za podpredsednika g. Stane Vojska, za tajnika g. Jože Hribar, za blagajnika g. Loize Lombard, za odbornike pa gđc. Duša Fuchsova, gđc. Pavla Amovona, g. Sark in g. Holec. Za preglednika sta bila naposled izvoljena gg. Marjan Seunig in Bogomil Košmerl, dočim je bil za trenerja spet postavljen naš znani plesni mojster g. Adolf Jenko.

Na predlog članstva je bil za poštvalno in uspešno triletno vodstvo kluba soglasno izvoljen dosedajni njegov predsednik g. inž. arh. Herman Hus za prvega častnega predsednika Ljubljanskega PSK. G. inž. Hus se je zahaljal za to počastitev z zagotovilo, da bo še tudi v bodoče vedno in ob vsaki priliki rad podprl lepa stremeljenja našega plesnega sporta.

Težave z zamrznjenimi vodovodi

Voda je zamrzovala tudi v sicer solidnih poslopih z debelimi zidovi

Ljubljana, 20. februarja

V tej zimi cvete pšenica vodovodnih instalaterjev in kleparjev. Vendar nočejo reči, da jim zavidamo zaslužek. Tudi instalaterji in kleparji spadajo med tiste stvarne obrtnike, ki imajo pozimi zelo malo dela, če ni tako ostrga kakor letos, v hudi zimi pa tudi ni nihče izmed njih obogatel zaradi zamrznjenih vodovodov.

Toda huda zima je letos izročila mnoge meščane in prav bi bilo, da bi se z njihovimi izkušnjami obogatili tudi drugi, čeprav bi instalaterji zaradi tega izgubili nekoliko svojega zimskega zaslužka. Marsikdo se je čudil, zakaj mu je voda zamrznila v vodovodnih ceveh, čeprav je skrbno zapiral prostor in četudi je zidovje debelo. Nekateri so mislili, da ob tako ostrem mrazu ne pomaga nič vsa previdnost ter da je treba računati z zamrznjenimi vodovodi kot neizogibnim zlom. Mnogi so pa tudi sprevideli, da so imeli težave z vodovodom le zaradi nesolidnih instalacij.

Voda je zamrzovala tudi v sicer solidnih poslopih z debelimi zidovi v mnogih primerih, kjer so vodovodne cevi napeljavane v zunanjih zidovih. Marsikateri hišni lastnik doslej ni niti vedel, da so cevi instalirane v zunanjih zidovih. Stehni laik pač ve, da so zunanji zidovi mnogo hladnejši kakor notranji in da zaradi tega voda v ceveh, ki so napeljavane morda še celo plitvo v zidu, kaj lahko zamrzne. Če hočemo preprečiti zamrzovanje, mora voda neprestano teči. Samo ogrevanje prostorov ob instalacijah v zunanjih zidovih pogosto ne zaleže.

Nekateri laiki mislijo, da instalater pač ni mogel položiti cevi drugje kakor v zunanji zidovih. Vendar so le posebno redki primeri, ko ni mogoče položiti cevi tako da bi ne bile ogrožene neposredno od mraza. Toda prav instalacijam stavbnih gospodarjev ne posvečajo primerne pozornosti. Tudi načrtov vodovodnih instalacij v stanovanjskih hišah navadno nihče ne za-

hteva. Za električne instalacije je predpisana načrt, vodovodne instalacije se pa ne zde tako važne, čeprav je s popravili izredno mnogo stroškov. Zanimivo bi bilo ugotoviti, koliko škodo so utrpeli hišni lastniki v tej zimi zaradi zamrznjenih vodovodnih cevi.

Zdi se še vedno nevarnost, da cevi popokajo od mraza; vodovodne cevi pogosto zamrznejo tudi ob milerjsem mrazu, najbolj pogosto pa pri večjih temperaturnih spremembah. Včasih voda zamrzne v ceveh le delno. Čim hušji je mraz, tem manjša je prostornina ledu, zato tudi vodovodne cevi popokajo tako pogosto, ko mraz popušta, kajti, čim se cev nekoliko ogreje, zavzame tajačo se led večjo prostornino.

Čim dobimo zopet južno vreme, bomo imeli zopet tudi težave zaradi snežnih plazov, ki drse s streh na ulice. Da je sneg ki pada s streh, zlasti pomešan z ledom, resna nevarnost za pešce, so nekateri sprevideli že na lastni koži. Nedavno ste tudi lahko čitali, da je sneg, ki je zdrknil s strehe, ubil dečka. V Ljubljani je precej hiš, ki nimajo na strehah tako zvanih »negolovov« ali snegobranov, kakor uradno imenujejo železne ograjice. Te ograjice zadržujejo sneg, da ne zdrsne na cesto. Ko se ga navali preveč ob robu strehe, ga je seveda treba zmetati na cesto ter medtem zapreti prehod pešcem. Ograjice so prepisane, vendar jih ni na strehah nekaterih starejših hiš. Gradbeni red je bil namreč izdat po ljubljanskem potresu, zato niso mogli predpisati ograjice tudi za starejše hiše. Starejši hiš je pa še precej tudi ob zelo živahnih cestah, n. pr. na Mesnem in Starem trgu. Nedavno je s strehe ene teh hiš zdrknil velik plaz snega na ozki del ceste in le srečnemu naključju je treba pripisati, da se ni pripetila hujša nesreča. Ali bi predpisov gradbenega reda res ne mogli spremeniti tako, da bi bilo predpisane zaščitne ograjice tudi na starejših hišah?

na čelu. Spominjajo se bilo tudi mesto med letom preminule zveste odbornice Miljutine dr. Trampuževe. — Soglasno je bil sprejet tudi proračun za tekočo poslovno dobo. S pozivom, naj se z ljubeznijo oklenemo društva in se zanimamo za delo Rdečega križa je g. predsednik zaključil skupščino.

— Smrt družinskega očeta. Včeraj smo na tukajšnjem pokopališču položili k večnemu počitku g. Janeza Erjavška, ki zapuščala žanjočo vdovo in štiri nepreskrbljene otročičke. Pokojni je bil rezar in ga po več mesecem ni bilo na spregled, ker je stalno zahajal na Hrvaško, kjer je imel dosti opravila in je slovel kot dober strokovnjak. — Nihče pa ni mogel slutiti, da bo krepko in odorno naravo Janeza Erjavška, ki je bil šele 45 let star, tako hitro ugonobil zahrbna bolezen. — Na zadnji poti so ga v lepem številu spremlili tudi gasilci, katerih član je bil. — Naj v miru počiva, preostalam pa naše iskreno sožalje.

— Preiskava o umoru trgovca Franceta Prodnika se še vedno nadaljuje. Zagonetna smrt je povod številnim govorcem, ki morda niso brez podlage in ki ne izključujejo še kakke druge možnosti, kot se je prvotno mislilo. Vsekakor pa je vsa stvar zagonetna mnogo bolj kot pa se je prvotno mislilo in bo treba mnogo truda in sposobnosti, da se pojasni.

Zahrbtnen strel v glavo

Krško, 19. februarja.

Snoči se je odigrala v naših vinskih gorah pretresljiva tragedija, katere žrtev je postal komaj 30letni posestnikov sin Alojz Zorič iz Ivandola, ki ga je nekdo zahrbtno ustrelil.

Pokojni Zorič se je snoči okrog desetih zvečer vračal po banovinski cesti iz Ardrega proti domu. V bližini gostilne Alojzija Gorencarja v Ardrem ga je pa zločinec počakal in zahrbtno ustrelil v čelo, tako da je moral biti nesrečni mladenič na mestu mrtev. Sosedje, ki so slišali strel, so našli Zoriča v krvi ležečega že mrtvega in je bila vsaka pomoč zaman. Položili so ga v bližnji hiši na mrtvaški oder, kjer bo počakalo truplo do nadaljnjega preiskave in sodne komisije. Za zločince ni nikakega sledu. Oblastva so uvedla obširno preiskavo, da čimprej izsledijo morilca. Eno je gotovo, da mora biti zločinec iz najbližje okolice ter da je izvršil svoje gnusno dejanje iz maščevanja, bodisi v pijanosti ali pa po treznem preudarku.

Zločin je razburil vse okoliško prebivalstvo in vzbudil splošno sočustvanje z nesrečno družino. Danes je odšla na kraj zločina sodna komisija. Upajmo, da bodo naši varnostni organi kmalu prišli zločincu na sled.

Sodelovanje šole in doma

Ljubljana, 20. februarja

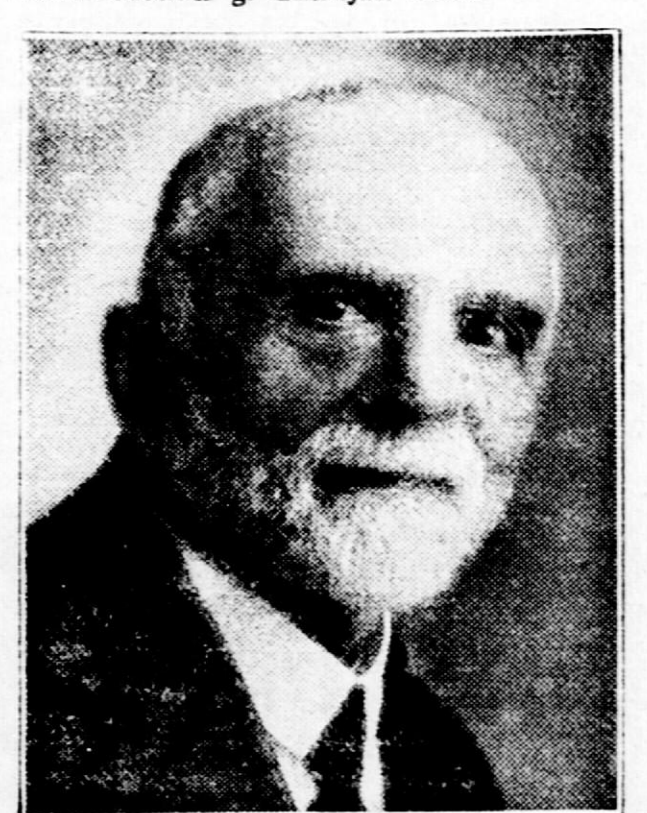
Društvo »Meščanska šola in doma« na Viču je imelo 15. t. m. svoj VI. redni občni zbor. Društvo je bilo ustanovljeno l. 1933. in si je za delovni program med drugim postavilo tudi akcijo za zidanje nove meščanske šole. Mesina občina Ljubljanska je lani Vičanom postavila lepo in nadvse moderno šolsko poslopje. S tem je bil del društvenega programa izvršen. Vseh šest let, ko se je društvo borilo za doseg svojega cilja, je društvu predsedoval g. Joško Vavpotič, uradnik tobačne tovarne. Veliko dela je opravil v tem času. Treba je bilo poizvedovati, prosti, vzbujati zanimanje, prepričevati in vedno znova se prositi in s tem pripravljati pot novemu šolskemu poslopiju. G. Vavpotič je pravilno dosegel napredek, vendar ni bil v veselje in pomosen sme danes biti, da to njegovo delo ni bilo brez uspeha. Društvo je na letošnjem obnem zboru g. Vavpotiča za priznanje njegovega dela in v znak zahvale izvolilo za častnega člana.

Za novega predsednika je bil izvoljen g. Andrej Azman, delovodja v tovarni Vojnovič. Društvo bo nadaljevalo s svojim delom za čim tesnejše sodelovanje doma in

Emilijan Lilek

Celje, 20. februarja

Včeraj popoldne je v Celju za vedno zatisnil oči v visoki starosti 88 let ugledni zgodovinar, solnik, etnolog in znanstvenik vladni svetnik g. Emilijan Lilek.

Pokojnik se je rodil l. 1851 v Gornji Voličini pri Sv. Lenartu v Slov. gorah. Gimnazijal je absolvirval v Mariboru, nato pa je študiral filozofijo v Gradcu. Najprej je služboval na učiteljski in višji realni v Dunajskem Novem mestu, nato se je zopet vpisal na graško univerzo, kjer je še položil izpit za francoščino in nemščino, leta 1882 je poučeval na Mahrovski šoli v Ljubljani, nato pa je bil profesor v Sarajevu, Donji Tuzli, Zadru in v Celju, a v novembru 1918 mu je Narodna vlada v Ljubljani poverila začasno vodstvo celjske državne gimnazije. Ko je bil pozneje imenovan definitivni direktor, je ostal Lilek do svoje upokojitve l. 1924 na zavodu kot profesor. Pokojnik je bil eden naših najodličnejših pedagogov, ki je napisal več knjig in učbenikov za srednje šole ter mnogo pedagoških, zgodovinskih, narodopisnih, zemljepisnih, političnih in polemičnih razprav v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. Sodeloval je tudi pri raznih revijah in napisal v nemščini tudi celo vrsto znanstvenih razprav. Pridobil si je tudi mnogo zaslug v borbi za naše pravice na Koroskem in je bil v priznanje za to imenovan za častnega člana Kluba koroskih Slovencev. Naš narod je izgubil plemenitega in delovnega moža, čigar spomin bo vedno ostal svetel med nami.

Iz Kranja

— Kolo jugosl. sester ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 22. februarja ob 15. uri v zbornici ljudske šole. Obdornice, kakor tudi prijatelji društva vjudno vabljjeni.

— Slov. planinsko društvo bo imelo redni občni zbor ob običajnim dnevnim redom v četrtek 22. t. m. ob 20. v Narodnem domu (posvetovalnica).

Pomlad je v zraku

Ljubljana, 20. februarja

Včeraj nas je še pošteno zeblo in ball smo se novega vala mraza, ki je že preplaval severozapadno Evropo. Mraz je posebno pritnil v Nemčiji, na Danskem in Severnem morju. Včeraj ni mogel nihče pričakovati, da bo mraz v Sloveniji tako naglo popustil, saj je znašala najnižja temperatura v Mariboru in na ljubljanskem letališču celo —20 stopinj. Toda že dan se je silno hitro ogrelo, ter je znašala najvišja temperatura včeraj v Mariboru 0,8 stop. in v Ljubljani pa —1,8 stop. C. To je zelo velik temperaturni skok.

Danes je že pomlad v zraku. Barometer je začel padati in najbrž bomo dobili izrazito južno vreme. Vendar so mogoča še razna presenečenja. Jug nam lahko zopet prinese sneg, kar je pa zdaj še nezanesljivo. Vsekakor se pa smemo tolažiti, da smo najhujše prestali in da v tej zimi ne bo več mraza —20 stop. ... Tudi takšna tolažba mnogo zaleže. Do kolebarske pomladi je še sicer mesec dni, vendar pri nas postane navadno vselej prej toplo.

Prekov kitaristični večer

Ljubljana, 20. februarja

Včeraj je priredil v mali filharmonični dvorani svoj večer kitarist Stanko Prek, ki je tokrat izvajal izključno tovrstne Paganinijeve skladbe. Prek razpolaga z dovolj solidno tehniko, ki je na tem instrumentu težka, in pa z lepim smislom za predvajanje vsebinskih strani izbranega sporeda. Tu pa tam je pokazal sicer tudi tehnične šibkosti, vendar v splošnem prav lepo obvlada svoj instrument. No, seveda pa je kitarist instrument, ki predvsem služi kot spremljevalni in na drugi strani zahteva svojemu značaju ter ustroju primerne sužete in tehniko. Prav zato so njene tako tehnične in še bolj vsebinsko-izrazne možnosti temeljito omejene. Je pa kitarist tudi koncertni instrument in se kot takšna tudi uporablja, vsaj ponekod. Vendar so ji tudi v tem pogledu možnosti dokaj omejene. Predvsem zahteva primerno velik prostor, v katerem se vrši izvajanje in ni dvoma, da je dvorana, v kateri se je predstavil Prek, za takšne namene odlično prevelika; sprito tega so možnosti, ki so dane kitarist, če ni posebno dober instrument, še manj prišle do izraza. Nastal je bolj ali manj medel vtis, brez svetlosti, polnosti zraka in njegove prodornosti. Pač je njegovo izvajanje prišlo v nekaterih skladbah, na primer v »Perigoldino«, pa tudi v »Andante scherzando«, akordni studiji in osmih menutih do večje veljave. Brez pravega vtisa pa so ostale druge skladbe, tako »Allegretto«, »Sutta«, »Sonatina« in »Sonata«. Dobro pa je še zvenela tudi skladba, ki jo je dodal ob koncu, brzokone njegova; pisana je efektno, pa brez kakšne posebne globine, ki jo imajo le malokateri skladbe te vrste.

Ce ne gledam omenjenega večera s strogo umetniških kriterijev, ki pač ne bi bili preveč na mestu, moram reči, da je bila prireditev zanimiva dvakrat: ker smo spoznali Prekove sposobnosti na tem instrumentu, ki se zadnje čase in pri nas še posebej goji bolj malo, pa bi mogel postati izvrsten družbeni instrument; pa še zato, ker smo spoznali Paganinijevo stvariteljsko udejstvovanje tudi s te strani. Tudi višina solistovskega izvajanja je bila dostojna in ga je številno občinstvo zanj nagradilo s priznanjem.

Gostovanje Borisa Popova v »Trubadurju« Privlačnost bajne stare melodike ne popušča

Ljubljana, 20. februarja

Ruski bariton Boris Popov nam je ostal izza njegovega delovanja na našem opernem odru v najlepšem spominu. S hvaležnostjo se ga spominjamo kot pevca izjemno zvonkega, toplega glasu in elegantnega, vselej močno se uveljavljajočega igralca. Pa še kot osebo zelo simpatičnega mladega moža.

Po dolgih letih, ki jih je prebil na neštevilnih zmagovitih opernih nastopih po Italiji, v Parizu in Španiji ter še marsikje, smo ga slišali v soboto v partiji grofa Luine Verdievega Trubadurja.

Veselo smo ga pozdravili, moža ogromne odrske rutine, velikanskega repertoarja, najfinjšega čuta za stilnost del in odličnega, psihološki poglobljenega igralca. Takega se je pokazal tudi v Luno, ki pa bas baritonemsku značaju njegovega glasu ne odgovarja in mu v visinah zato povzroča napor, ki kvari zvonkost. Tudi glaslike mu menda niso doela zdrave, in se zdi, da trpe še na poslednjah prehladi, ki je minil, a je ostavil nečistosti. Besedilo je pel slovenski, kar je hvale vredno, čeprav ni bilo dovolj jasno.

Skratka, gospod Popov nam je zbujal najlepše spomine in zaburndali smo si pesmico: »Kje so moje rojce, pisane in bele? Vzela sta jih zima, mrazi!« — Sprito nepoporečnih kavalitet resnega umetnika si zdaj samo želimo, da ga čujemo še v kaki glasovno primernejši partiji. Junakiški bariton nam je nujno potreben. Veselimo nas bo torej, če se prav kmalu izkaže simpatični gost zares sposobnega, da tudi glasovno ustreza zahtevam, ki jih moramo vzdrževati glede baritona naše opere.

Tenor Franci se je dal pred začetkom predstave opravičiti, a se je naglo razpel, da je bil sijajno razpoložen in je žel prave viharje aplavzov. Zlasti — arja v izpremembi 3. dej. in takoj nato sledeča strelita sta mu prinesli vprav brezkončno priznanje. Franclov Manrico je danes glasovno in igralski odlična kreacija.

Prav dobra je bila Basičeva za Leonoro, ki je njena doslej najboljša izvedba, kakor vselej zelo ustrežljiva, glasovno docela zadovoljiva in igralski lepa je Kogejeva za Azuceno ter zanesljiv, zmerom prikupen Lupaš v partiji Ferranda.

Zbor ni bil povsod dovolj pozoren in vnet, pač pa orkester pod taktirko dirig. dr. Svarca. Gledališče je bilo skoraj razprodano, dokaz, da privlačnost tajne melodike ne popušča. Iz tega se učimo. . . Fr. G.

Iz Kamnika

— Sreski odbor Rdečega križa je imel v nedeljo svojo redno letno glavno skupščino. Predsednik dr. Fran Vidic je vse navzoče, ki se jih je zbralo prav lepo število, pozdravil in s pozdravom vrhovnemu zaščitniku društva Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljici Mariji otvoril skupščino. Poročal je o spremembah v vodstvu Glavnega odbora v Beogradu in o pomenu in važnosti organizacije vprav v teh časih. Predčital je še poročili predsednice in Glavnega odbora, za tem pa sta podala svoji poročili še gđc. tajnica in g. blagajnik. Blagajnik in odboru je bila dana razrešnica. Pri volitvah je bil izvoljen ves stari odbor s predsednikom gosp. dr. Franjem Vidcem

DNEVNE VESTI

Naredba o bencinskih kartah podpi-
sana. Nova naredba o prodaji bencinske
mešanice za motorna vozila, s katero se
uvode sistem kart je podpisana in v krat-
kem bo objavljena. Naredba obsega po-
drobne določbe o izdajanju bencinske me-
šanice na podlagi bencinskih kart, točno
klasifikacijo vseh motornih vozil — avto-
mobilov, avtobusov in mototokov in vse
potrebne sankcije za kršitve odredb. Na-
redba obsega 41 členov. Dnevne kvote ben-
cinske mešanice za posamezne kategorije mo-
tornih vozil bo določal poseben odbor, v
katerem bodo zastopana pristojna ministr-
stva in uprava državnih monopolov.

Prepoved izvajanja dragocenosti.
Za zdavnaj so mnoge države prepovedale
izvajanje dragocenosti (zlatnine in drago-
tin). Posebno strogi so v tem pogledu
predpisi v Franciji in Nemčiji. Če v Fran-
ciji zalotijo koga, ki hoče izihotapiti dra-
gocenosti, ga kaznujejo z zapornim do 6 let.
Pri nas je pa izvajanje dragocenosti po-
vsem svobodno. Dosej se niso bili izdali
nobeni ukrepi, da bi smeli izvažati dra-
gocenosti le s posebnim dovoljenjem. Ne-
davnio so Italijani prišli na mejo nekega
potnika, ki je hotel uvoziti v Italijo mno-
go dragocenosti v veliki vrednosti. Vendar
pa mu niso seveda prepeli uvoza — kdo
bi se branil zlata! — saj ni bilo nobenih
zakonskih ovir, pač pa so obvestili naše
oblasti o velikem izvozu. Čas bi že bil, da
bi oblasti stopile na prste spekulantov,
ki delajo ogromno škodo državi. Kdove,
koliko škoda je bilo že doslej!

Iz Legije koroskih borcev. V nedeljo
dne 18. t. m. se je vršil v Slovenjem Grad-
u občni zbor krajevne organizacije Le-
gije koroskih borcev, katerega se je član-
stvo polnoštevilno udeležilo. Po otvoritvi
občnega zbora po predsedniku tov. dr.
Poharju se sledila poročila odbornikov,
katera je občni zbor soglasno odobril. Po
končanih poročilih naše postojanke je po-
dal poročilo o delu glavnega odbora LIKE
delegat iz Ljubljane, ki je v kratkih be-
sedah orisal položaj društva ter smernice
za bodoče delo. Pri volitvah uprave je bil
z manjšimi izjemami izvoljen soglasno
stari odbor s predsednikom dr. Poharjem
ter tajnikom tov. Krpačem na čelu. Pri
služajnostih so posamezni člani poudari-
li važnost nadaljnjega dela za dosego
ciljev, ki si jih je postavila v svoj program
Legija koroskih borcev. Lepo uspeli občni
zbor je tov. predsednik dr. Pohar zaklju-
čil z željo, da bi pomagali pri delu vsi člani,
bivši borci, ker le na ta način bo mo-
glo uspešno našega večletnega napora za
dosego ciljev.

Otvoritev bolgarsko-jugoslovenske
gospodarske zbornice v Sofiji. V nedeljo
25. t. m. bo v Sofiji svečano otvorjena
bolgarsko-jugoslovenska gospodarska zbor-
nica. V zvezi s to svečanostjo je bila v
Sofiji seja bolgarsko-jugoslovenske gos-
podarske zbornice, kateri so prisostvovali
najuglednejši predstavniki bolgarskega go-
spodarskega življenja. Za predsednika
zbornice je bil izvoljen bivši bolgarski
trgovinski minister Dimitrij Valev. Izvo-
ljen je bil tudi poseben odbor, ki bo pri-
pravil potrebno za svečan sprejem članov
Jugoslovensko-bolgarske gospodarske zbor-
nice, ki se pripravlja v Sofijo v soboto. V
Bolgariji pripravljajo zelo svečan sprejem.

Zahteva po podražitvi sladkorja. Zve-
za kmečkih zadrug za pridelovalce sla-
dkorne pese v Novem Sadu je imela v ne-
deljo kongres, na katerem se je obravna-
valo vprašanje cen sladkorne pese. Prie-
delovalci sladkorne pese zahtevajo, naj se
sladkor podraži za 50 par, da bi lahko
dražje prodajali sladkorno peso. Sladkor je
pri nas že tako mnogo predrin in zahteva
po podražitvi se nam zdi več kot pretirana.

Padeč vrednosti mednarodnih valut.
V svojem letnem poročilu priobčuje »Dre-
sner Bank« tabelo valut glavnih držav
v primeri z njihovo predjono vrednostjo. Iz
tabele je razvidno, da je izgubil v zadnjih
desetih letih francoski frank v primeri s
predjono vrednostjo 66%, angleški funt
51,3, belgijski frank 28,5, nizozemski gol-
dinar 21,4, italijanska lira 40,7, švicarski
frank 31, švedska krona 41,2, madžarski
pengő 39,5, sovjetski rubelec 93,8, bolgar-
ski lev 25,9, rumunski lei 27,3, grška dra-
hma 51,8, dolar 22,9, finska marka 52,2
in ameriški dolar 40,6%.

V Primorju zopet zapadel sneg. Iz
Splita poročajo, da so prihajali večeraj za-
grebški vlaki s triruno zamudo zaradi ve-
likih snežnih zametov na liški progi. Večraj
ponoči je običajni pri Zrmanji tovorni vlak
v visokem zametu. V Primorju je v ne-
deljo v letošnji zimi že sedmič snežilo.
Avtobusni promet z zaledjem je bil po-
novno ustavljen.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da
bo precej oblačno, spremenljivo vreme,
zmeren mraz. Večraj je znašala najvišja
temperatura v Dubrovniku in Kumboru
10, v Splitu 8, na Rabu 6, v Sarajevu in
Visu 2, v Mariboru 0,8, v Zagrebu —1, v
Ljubljani —1,8, v Beogradu —2. Davi je
kazal barometer v Ljubljani 763,1, tem-
peratura je znašala —5,4, na aerodromu
—10 C.

Nesreče. Delavcu Andreju Merjascu,
zaposlenemu v livarni zvonov in St. Vidu
pri Ljubljani, je pri delu brignilo v oko
tekoče železo in ga mu težko poškodova-
lo. — Služkinja Marija Malenšek, stan-
ujoča na Zaloški cesti, je padla doma na
dvorščicu in si zlomila levo roko. — Se-
demletna posestnikova hči Jožefa Ložar
iz St. Vida na Dolenskem se je sankala
na Bregu nad vasjo, pa je padla in si zlo-
mila levo nogo. — Pri smuku pa je pa-
del 15letni posestnikov sin France Rupar
iz Zminca in si zlomil desno nogo.

V zidnici je zgorel. Praznični kmet
Grabro Gučič iz Brdovca pri Krizevcih je
odšel v soboto popoldne v zidnico, kjer
je zakuril, potem je pa jel piti vino. Naj-
brž se ga je preveč nalezelo, morda ga je
tudi omamila dim, da je padel na ogenj.
Našli so ga vsega ožganega. Bil je sicer
še živ, prenesli so ga domov, kjer je pa
kmalu izdihnil.

Angleži odvedli naše parnike na Mal-
to. V splitsko pristanišče je priplul v so-
boto zvečer naš parnik »Beograd«, ki so
ga bili Angleži odvedli na Malto. Posadka
priporoča, da je plul parnik iz Pireja
proti Splitu, pa ga je ob dveh ponoči blizu
Krfa ustavila angleška vojna ladja, ki je
ustrelila proti njemu. Potem se je pa par-
nik ustavil. Na krov je prišel angleški
častnik s petimi mornarji in zapovedal,
naj krene proti Malto. Tam je ostal štiri
dni, potem so ga pa angleške oblasti iz-
pustile, ker na njem ni bilo nobenega ti-
hotapskega blaga. Na Malto je tudi več
italijanskih parnikov, ki čakajo na pre-
gled. Oni dan so Angleži privedli na Malto
naš parnik »Hercegovina«.

Devetletnega dečka ustrelil s flobert-
tovko. V Zagrebu se je zgodila v nedeljo
težka nesreča. Slučajno je bil ustreljen s
flobertovko 9letni Nikola Antunović. Pre-
peljali so ga v bolnico, kjer je kmalu iz-
dihnil.

Iz Ljubljane

Iz Proračunske seje mestnega sveta.
Danes ob 17. bo proračunska seja mest-
nega sveta. Razen sklepanja o proračunu
mestne občine Ljubljane za leto 1940-41
bo na dnevnem redu razprava o pravilni-
ku o izvrševanju proračuna s proračun-
skimi določbami, določbami glede občin-
skih davčin in končnimi odločbami ter o
specialnih proračunih 6% obilgacijskega
posojila, fonda za pospeševanje tujiskega
prometa, fonda za obvezno telesno vzgojo
naroda, mestne delavske zavarovalnice,
fonda uslužbenecov mestnega tramvajske-
ga podjetja, meščanske imovine regulacijs-
kega fonda, internata gospodinske šole
»Mladike«, Delavskega doma, veterinar-
skega fonda in ustanov. Na seji se bodo
konstituirali gradbeni odbor, upravni od-
bor mestne planarne in disciplinske sode-
be I. stopnje.

Kavarna »Stritar«

danes v torek vso noč odprto.
Koncert odlične damske kapele.

Iz Predavanja o Mount Everestu. Sno-
či je znameniti angleški alpinist Hugh
Rutledge predaval v francoskanskem dvor-
ni o dveh vzponih na najvišjo goro sveta,
na Mount Everest oziroma na pogorje Hi-
malaje. Dvorana je bila nabito polna,
tako da je mnogo ljudi stalo in je vladala
skoraj gneča. Predavatelja je seznanil
na Mount Everest oziroma na pogorje Hi-
malaje. Dvorana je bila nabito polna,
tako da je mnogo ljudi stalo in je vladala
skoraj gneča. Predavatelja je seznanil
na Mount Everest oziroma na pogorje Hi-
malaje. Dvorana je bila nabito polna,
tako da je mnogo ljudi stalo in je vladala
skoraj gneča. Predavatelja je seznanil

Iz Polkovnik dr. Leopold Majdič. Včeraj
je v Ljubljani umrl sanitetni pol-
kovnik v pokoru dr. Leopold Majdič. Rodil
se je leta 1870 v Cerklju, in je po odlič-
no dovršenih medicinskih študijah vstopil
v avstro-ogrsko mornarico kot sanitetni
oficer. V tem svojstvu je prepotoval mno-
go sveta, bil je v mnogih pomorskih vo-
jskih Afrike, na Japonskem in na Kitaj-
skem, kjer je služboval štiri leta. Nekaj
let je bil šef-zdravnik mornariške vojne
akademije na Relki. Svoj poletni trimesečni
dopust je za časa balkanskih vojn izkoris-
til tako, da je na lastno prošnjo v okviru
Rdečega križa skupno z dr. Slajmer-
jem in dr. Oražom poiskal k srbski ar-
madi in je v Nišu vzorno skrbel za ran-
jenec, za kar je tudi bil odlikovan. Pred
prejemanjem je dosegel že čim višjega stabe-
ga zdravniškega in je bil kot polkovnik
prezvet v jugoslovansko vojsko. Po krat-
kem službovanju v Sibeniku je bil kot
polkovnik imenovan za načelnika sanitete
zetske divizijske oblasti na Cetinju, kjer
je organiziral vojno zdravstveno službo.
Upokojen je bil leta 1924 na lastno proš-
njo ter prevečen v rezervno. Pokojni dr.
Majdič je bil moč širokega obzorja, znal
je deset jezikov. Imel je več inozemskih
odlikovanj, med njimi tudi črnogorski red
kneza Danila, od naših pa redov Save
IV. stopnje. Bil je vedno zaveden Slove-
nac in tudi v avstro-ogrski vojski ni pri-
krival svojega slovenskega čustvovanja.
Naj v miru počiva!

Iz Polka. V nedeljo 18. t. m. sta se
poročila g. dr. Lenard Ladislav, zdravnik,
in gđ. Stojkovič Rika, dipl. phil., hčerka
apelijskega sodnika. Priči sta bili g. dr.
Mayer Ernest, načelnik banke uprave v
pokojni in g. Sršen Dore, višji kontrolor.
Mlademu paru želimo mnogo sreče!

Iz Ptice love in jih trpinčijo. Za Be-
žigradom je skupina fantičev, ki prega-
njajo ptice bodisi iz hudobije ali obsej-
nosti. Imajo posebne priprave, s katerimi
love uboge ptice in jih mučijo na razne
načine, potem pa vse izmučene izpuste.
Namesto, da bi mladina premišljevala, ka-
ko bi mučila ptice, naj jim raje postavijo
krmilne hišice, kamor se bodo ubogi pti-
ki lačni in premraženi zatekali. Tisti, ki
bi zvedel za to grdo ravnanje s pticami,
se naproša, da prijavijo brezsrčne obla-
stet, ki jih bodo naučili, kako je treba
ravnati s pticami, posebno v zimskem
času. Še bolj graje vredno je pa, da po-
penjajo to tudi starejši ljudje, ki bi mo-
rali biti pametnejši in poučiti mladino o
teh stvareh. Kaj so jim vendar storili
ubogi ptički, da jih tako kruto preganja-
jo?

Iz Koncert pjevskega društva »Sava«. V
3. marca ob 16. bo pjevsko društvo »Sava«
priredilo svoj koncert v Školskem domu
v Štepanji vasi. Vsi dosedaj nastopi v
radiu in na koncertih so dokazali, kako
priljubljeno je to pjevsko društvo, pa smo
prepričani, da bo javnost tudi na letoš-
njem koncertu z obilno udeležbo poplačala
trud nesebičnih kulturnih delavcev. Kon-
cert bo obsegal skladbe Adamca, Prelova-
ca, Mirka, Sarca in Venturinija. Pod vod-
stvom g. Venturinija bo koncert torej nu-
dilo lep umetniški užitek za ljubitelje naše
narodne pesmi.

Iz K izvedbi Prešernovega Sonetnega
venca v kompoziciji L. M. Škerjanca. Po-
novno opozarjamo, da je v celoti kompo-
niran prvi Prešernov tekst iz leta 1837.
za koncert, ki bo v ponedeljek 26. t. m.
ob 20. uri v veliki unijski dvorani je iz-
dala Glasbena Matica programno knjižico,
v kateri je natisnjen celotni Sonetni ve-
nec po izdanju l. 1937 kratek uvod, ki ga
je napisal skladatelj sam. Koncert bo vo-
dil raynatelj Mirko Polič kot redni letoš-
nji koncert Glasbene Maticе Ljubljane.
Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbe-
ne Maticе.

Iz Poziv Koroscem. V Celju je umrl
naš častni član vladni svetnik g. Emilijan
Lilek. Pogreb bo jutri ob 17. v Celju. Pro-

simo vse rojake, da se v čim večjem šte-
vilu udeležijo pogreba nepozabnega pokoj-
nika. Za udeležence z Gorenjske in iz
Ljubljane odhod iz Ljubljane jutri ob 7.50.
— Praktični pouk o cepitju sadnega
drevja. Sadjarska in vrtnarska podružni-
ca Ljubljana I. priredi v sredo 21. t. m.
ob 19. uri v kemijski dvorani I. dr. realne
gimnazije (realke) v Vegovi ulici praktič-
ni pouk o cepitju in precepitju sadne-
ga drevja, ki ga bo vodil g. nadzornik
Josip Strekelj. Podružnica bo preskrbela
potrebni material. Udeleženci, ki se hoče-
jo praktično seznaniti, pa naj prinesejo seboj
ostre nože. Vstop je svoboden.

Iz Odkritje posebnega pralnega sred-
stva za volno in svilo. Brezplačno poskus-
no pranje s senzacionalnim novim sred-
stvom CISTINT se vrši vsak popoldne v
trgovini Lavric, Celovška cesta 28 (poleg
pivovarne Union). Prinesite s seboj volne-
ne ali svilene stvari. 94—n

Iz Prebrisan slepar. Mojster E. M. je
prijavil na policijo, da mu je odnesel pot-
nik in bivši trgovski pomočnik S. D.,
krasno blagajno odpirajočo se na magnet.
Mojster mu je dal blagajno, da bi jo po-
kazal neki stranki kot vzorec za prodajo
in nekaj drugih predmetov. Lastnik mu je
blagajno zaupal, misleč, da jo bo potnik
prodal za odgovarjajočo ceno. S. D. pa
blagajnice ni pokazal strankam, temveč
je v Kamniku zavil v gostilno ter popival
in veseljačil z ženskami. Ko pa je bilo
treba plačati, se je izgovarjal, češ, da tre-
nutno nima pri sebi denarja, ampak mu
ga bo nekdo prinesel. Ker gostilničar ni
hotel čakati, mu je potnik zastavil bla-
gajno in druge predmete za smešno ceno,
češ, da hoče imeti vrnjene zastavljene
predmete, ko bo prinesel denar. Toda h
gostilničarju ni bilo potnika, da bi dvig-
nil blagajno. E. M. je oškodovan za 700
din. S. D. pa je bil potnik istočasno tudi
pri nekem drugem trgovcu v Ljubljani.
Pred dnevi je šel S. D. po opravih na
Gorenjsko. Med potjo se je ustavil na
Bledu in v Kranju ter s ponarejenim po-
blastilom prevzel od strank večje vsote
denarja. Ko je trgovci prijavil sleparijo
policiji, se je izkazalo, da je bil zaradi
goljufij že večkrat kaznovan. Oblasti ga
zasledujejo.

Iz Podpore je prošil in obenem kradel.
Elektromehaničar Edija Medveščka, ki ima
svojo delavnico v Kolodvorski ulici, je pri-
šel večkrat obiskat njegov znanec bivši
elektromojster I. G. ter ga jokaje prošil,
naj mu pomaga v stiski. Medvešček se ga
je vedno usmili in mu dajal podporo v
denarju ali blagu. Pred dnevi pa je Me-
dvešček opazil, da mu je iz delavnice iz-
ginilo sedem žarnic v vrednosti 400 din.
Kakor pripoveduje vjence, je prišel I. G.
največkrat takrat, ko lastnika ni bilo v
delavnici. Med živahnim pogovarjanjem je
kradel žarnice. Vjence se za to ni zme-
nil, ker je menil, da mu je mojster dovo-
lil jemati jih. Medvešček je tatvino takoj
prijavil policiji in je verjetno, da bo ne-
prijavljeno kralju v rokah pravice.

Iz Krajevna organizacija JNS za Bar-
je poročila, da je umrl njen vestni blagaj-
nik g. Skafar Feliks ter poziva članstvo,
da se pogreba, ki se vrši v sredo dne 21.
II. 1940 ob 2. uri popoldne iz splosne bol-
nice na pokopališče k sv. Križu polnošte-
vilno udeleži. Odbor.

Iz Ukradena koleca. V Ključavničarski
ulici poleg Mestnega trga je bilo ukradeno
600 din vredno črno pleksano žensko kolo
Rosa Rusovi. V Malgajevi ulici je tat
ukradel Sonji Makarovičev iz drvarnice
800 din vredno črno pleksano žensko kolo
znamke »Prometeus«. Izpred neke go-
stiline na Dolenski cesti pa je bilo ukra-
dono vojaško kolo znamke »Sententijene«.

Iz Zaplenjen pisalni stroj. Ob priliki
neke hišne preiskave so kriminalni organi
zaplenili ohranjen pisalni stroj zamke
»Torpedo« in pa črno pleksano dinamno
svetliko, kateri pa se pozna, da je bila po-
preje rdeče pleksana. Lastnik naj se oglasi
na kriminalnem oddelku na policiji.

Iz Aretirani berači. Beračev, ki nad-
legujejo ljudi po ulicah in pa v lokalih,
menda v Ljubljani ne bodo preganili, četu-
di jim je policija stalno za petami. Berači
namreč tudi ljudje, na videz podobni
beračem. Včeraj je policija polovila okrog
deset takih beračev, na katere pa so ljudje
bili sami opozorili varnostne organe. Med
aretiranci so priznani delomrznice, ki na-
beračeni denar sproti zapijejo, povrh pa
še brijejo nožce iz dobrotnikov ...

Iz Dolgi prsti povsod. V neki gostilni
na Krakovskem nasipu je bila ukradena
Mariji Peršetovi štiriogolata zapestna ura
na srebrni zapestnici in usnjata denarni-
ca z nekaj gotovine. — V tramvaju se je
lontl drzen žepar Alfonza Gspana ter mu
ukradel med vožnjo od pošte do Poljan-
ske ceste denarnico s 83 din. — Medtem,
ko je čakal na avtobus poleg evangelijske
cerkve v Gledališki ulici, je nekdo ukradel
Francetu Azmanu zavitek, v katerem je
imel par novih crnih ter par rjavih žen-
skih čevljev in pa tri pare nizkih moških
čevljev. Azmana je oškodoval tat za 700
din. — Iz stanovanja v Franketovi ulici
je tat ukradel Maksu Čošu par moških
gojzarjev, vrednih 370 din. — Tudi stan-
ovanje pekovega mojstra Franca Pavli-
na v Jeranovi ulici je obiskal neznan ne-
poštenjakovič ter mu ukradel nekaj goto-
vine, razne račune in dva noža.

SPORT

Občni zbor SK Kranj

Kranj, 19. februarja
V soboto se je vršil v Narodnem domu
občni zbor SK Kranj, edinega nogomet-
nega kluba v mestu. Dasi šteje klub nad
150 članov, je bila udeležba na občnem
zboru zelo pila.

Iz raznih poročil odbornikov je bila raz-
vidno uspešno delo odbora zlasti v pogle-
du financ, ki so zaradi velikih dolgov v
zadnjih letih vedno znova povzročale ostre
krize v klubu. Z izredno stečajno in s po-
množitvijo prireditve zabavnega značaja
se je posrečilo klubu že v teku dozorja le-
ta uravnovestiti porušeno stanje. Del za-
slug za ureditev delikatnih denarnih za-
vle imata vselakor odbor, zlasti pa poštvo-
valni predsednik g. Lieber Franc.

SK Kranj je seveda klub vsem teža-
vam nastopal na številnih nogometnih tek-
mah, v teku leta pa je ponovno zaživela
tudi table-teniška sekcija, žal da obstoje-
ča lahkoatletična sekcija ni uživala več-
jih podpor. Nogometna sekcija, ki razpo-
laga z več garniturami dobro ohranjenih
in pa novih oprem v vrednosti več tisoč
dinarjev, je imela več moštvo, od katerih
niso igrali tekem le juniorji zaradi neza-
dostnih let. V zadnjem letu je bilo odigra-
nih 46 tekem, od teh je domače moštvo
dobilo 31, 6 je bilo končanih s neodločenim
rezultatom, 9 pa jih je izgubilo. V 16 pr-
venstvenih igrah je klub odšel 28 golov,

ANGELI GARJEVIH LIC

SAMO ŠE DANES!
Predstave ob 16, 19 in 21. uri
Najidejnejši film sezije, ki v napetosti in pričakovanju veže gledalca do konca
predstave. Ne zamudite tega filma.

Samo še danes ob 16, 19 in 21. uri — odlično filmsko delo češke produkcije:

VAŠKI DEMON KINO SLOGA — Tel. 27-30

V glavni vlogi: JIRINA STEPNIČKOVA — poznana češka filmska umetnica.

B. GIGLI v najnovejšem pevskem filmu napete vsebine

najslavnejši tenorist sveta

MELODIJA NOČI

Poje arije iz oper »Africanka«, »Romeo in Julias«, »Lohengrin« in lepe napolitanske pesmi.

KINO UNION, tel. 22-21. — Ob 16, 19 in 21. uri.

KINO MOSTE predvaja samo še danes ob 20. uri po enotni ceni din 3.50

FLACH GORDON

prejel pa 16. Klub čaka še težka preizkuš-
nja v novi sezoni, ker je nekoliko zaostal
na prvenstveni tabeli.

Dasi je stari odbor izvršil svojo nalo-
go v splošno zadovoljstvo in je zlasti tu-
di njegova zasluga brisanje velikega dela
dolgov, pa si je članstvo izbralo nov od-
bor, od katerega pričakuje sedaj po izvr-
šenih pripravah na delih večje delavnosti
v pogledu napredka kluba, zlasti poveča-
nja sekcij in v zvezi s tem ureditev pri-
mernih prostorov in vpeljava strokovnja-
kov za skrb nad delom klubskega nara-
ščaja itd. Iskreno želimo, da bi se pove-
ni odboru njegov načrt v čim večjem ob-
segu posrečil. Novi odbor sestavljajo gg.
Sirc Franjo Česenj Karol, dr. Crobath
Fred, Dym Josip, Gorjanc Franc, Gučič
Mirko, Hlebski Rud, Prah Adolf, Ogorelec
Ivan, dr. Šilar Igo, Reš Maks, Savnik Ivan
ml., Kuralt Joza, Likar Zmago, Mayr Ri-
ci in Colnar Otmar.

Iz Senovega

— Martin Čekelj umrl. Pred dnevi smo
poročili v senožnem gomilo truplo Martina
Čekaja, posestnika in gostilničarja iz Ar-
meškega, očeta tukajšnjega rudniškega
paznika Jožeta Čekaja. Pokojni »Čekov-
strie« je bil radi svoje marljivosti, pošte-
nosti in skromnosti zelo priljubljen pri
vseh vasčanih in znan daleč naokrog ko-
roče vseh revalnih. Njegova življenjska pot
je podobna tisočerm in tisočerm, ki v
najlepših letih, polni energije in življenjs-
kih sil zapušča svoje matere, očete,
brate in sestre ter vse najdražje, svoje
rojstne hišice in družinska ognjišča ter se
podajo v tujino s trebuhom za kruhom.
tam garajo in služijo tujini tako dolgo,
dokler končno ne omahnejo in padejo pod
težo dela ali pa se se v zreli moški dobi
vrnejo iztrpani domov. Pokojniku, ki je
živel dolga leta v Westfaliji in občutil na
lastni koži ... tuja zemlja ljubi svoje in
ne pozna jate dvoje, je tujina izče-
pala vse moči. Ni pa mu uvelila ljubezni
do domovine in domače grude. Majhno po-
sestevce, ki ga je prevzel od očeta, je s
kravro prisluženim denarjem povzdignil
na zavidno višino, iz skromne lesené hiš-
ce pa je zrasel lep dom, v katerem je po-
kojnik Čekelj potolažil toliko razočaranih in
delih prosjakom kose kruha, prijateljske
nasmeške in očetovalne besede. Politično se
pokojnik ni udeleževal, podpiral pa je vse
akcije naprednih organizacij. Trlo ga je
vreziranje gotovih krogov, ker je hodil po
zadržani poti, iz katere ni nikoli iztril
vkljub najhujšim pritiskom in čeprav so
mu ponujali razna častna in dobičkonos-
na mesta. Da, tak je bil pokojni »Čekov-
strie«, in tako bo ostal v spominu vseh,
ki so ga poznali. Naj se odpočije v rodni
zemlji, žalujejo gospe soprogi in gospodu
stnu naše sožalje!

Iz Metlike

— Prostovoljna služba RK. Krajevni
odbor društva Rdečega križa vabi k pri-
lavi vse moške, ki niso vojni obvezniki ter
žene in dekleta od 18. leta naprej za pro-
stovoljno službo. Prijava sprejema tajnik
Rdečega križa in občina, kjer dube pri-
javljenci točna navodila.

— Društveno življenje: se bo zopet raz-
mahnilo, da bodo Metličani povsem zado-
voljni. Zasedeno je že nekaj terminov za
razne prireditve. Sokolski orkester pri-
pravlja izvedbo valčkovskega večera, na-
povedano pa je tudi spomladanska gasilska
prireditve. Podmladek JS drž. osn. šole
pripravlja mladinsko igrice s petm, ki bo
zanimiva in vredna, da si jo ogledamo in
tako mladini priporočamo k predvidene-
mu izletu na morje. Pripravila se ustano-
vitev šahovskega odseka, ki naj privede
predvsem doraščajočo mladino v krog lu-
biteljev lepe kraljevske igre. Zvočni kln
Bela Krajina pa si je zagotovil celo vrsto
krasnih filmov.

Snežne razmere

Poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljub-
ljani in Mariboru. SPD in JZSS
20. II. 1940.

Kranjska gora 810 m: —5, poobčeno,
mirno, 70 cm snega, pršič, drsalnice in
sankališče uporabno.

Podkoren 800 m: —4, poobčeno, 60 cm
snega, pršič.

Dovje - Moištrana 650 m: —4, jasno, 58
cm snega, pršič, skakalnica uporabna.

Bled 501 m: —5, barometer se dviga, po-
občeno, 53 cm snega, pršič.

Pokljuka 1300 m: —6, jasno, mirno, 135
cm snega, pršič.

Radovljica 470 m: —4, poobčeno, mirno,
60 cm snega, pršič.

Bohinj — Sv. Janez 530 m: —5, jasno,
mirno, 95 cm snega, pršič.

Bohinj — Zlatogor 530 m: —8, delno ob-
lačno, 80 cm snega, pršič.

Dom na Komni 1520 m: —4, oblačno, 160
cm snega, pršič.

Dom na Kravcu 1700 m: —10, oblačno,
170 cm snega, pršič.

Koča na Veliki planini 1558 m: —8, obla-
čno, 130 cm snega, pršič.

Polzeve 620 m: —6, poobčeno, 62 cm snega,
pršič.

Sodražica 580 m: —4, poobčeno, vetrov-
no, 57 cm snega.

... za sokolskim praporom

Sokolske smučarske tekme v Kamniku

Sokolske smučarske tekme, ki jih je v Kamniku priredilo kamniško sokolsko okrožje, so bile izvedene v nedeljo dopoldne. Za te tekme je vladalo v Kamniku, predvsem med sportniki precejšnje zanimanje. Že pri startu, ki je bil točno ob 10. se je zbralo precej radovednežev, še več pa jih čakalo na cilju. Proga je bila za člane dolga okrog 18 km, za naraščaj 8 km, za deco 3 km. Tekmovalo je 15 članov, 20 naraščajnikov in 14 deco. Pri članih je dosegel najboljši čas naš priznani smučar br. Ravnik Adolf. Takoj za njim Mayer Ernest iz Doba, tretji pa Janežič Štefan iz Ježice. Tu je treba pripomniti, da je bila proga po terenu, ki je zahteval od vsakega tekmovalca na gotovih mestih izrednega napora in spretnosti. Pri naraščaju je bil prvi Repanšek Franc iz Domžal, drugi Sunkar Florijan, tretji pa Terpine Milan, oboja iz Kamnika. Pri deci je bil prvi Janežič Vinko iz Domžal, drugi Veit Tine, tudi iz Domžal, tretji pa Jeglič Adolf iz Kamnika.

Tekme so potekle v najboljšem razpoloženju in brez večjih nezdod. Razen par zlomljenih smučk in palic je bilo še par prask po rokah in ničesar drugega. K do-

bremu razpoloženju je mnogo pripomoglo lepo vreme.

Po tekмах so se vsi tekmovalci zbrali v telovadnici Sokolskega društva Kamnik, kjer so ostali pri toplem čaju v bratskem pomenku še kako uro, nekateri pa jih je ostalo v Kamniku, da so se udeležili tudi skakalnih tekem, ki jih je priredil SK Kamnik skupno s Sokolom. Saj pripada večini skakalcev SK Kamnika tukajšnjemu Sokolu. Tudi tu so se našli Sokoli kar dobro držali, le mali 13letni Ernest Sunkar, ki je preteklo nečelo zadel gledalce s svojimi krasnimi skoki, to pot ni bil nič kaj prav razpoložen in ni izpolnil pričakovanih gledalcev, ki jih je bilo tudi tokrat izredno veliko. Sicer pa bi mu ulegla prenapla kariera — kot se je to že opazilo — morda še škodovati! — Podrobne rezultate in dosežene uspehe boste čitali gotovo v sportni rubriki, zato jih tu ne navajamo.

Zanimanje občinstva iz Kamnika pa tudi iz drugih krajev ter ugodne in cenene prometne zveze nam bude upanje, da utegne postati Kamnik v doglednem času središče »bele opojnosti« ali zimsko sportnega življenja.

Sokol v Medvodah

Po uspehi predpustni zabavi, ki se je vršila pod geslom »V cvetličnem gaju« in pri kateri je marljivo sodeloval oddelek vojaške godbe iz škofje Loke, je delo našega društva v polnem teku. Tombolski odsek je že začel z razpošiljanjem tombolskih tablic in tem potom prosimo našo javnost, da jih kupuje, saj s tem pomaga uresničiti načrt Petrove petletke Sokola v Medvodah.

Strelski odsek je prišel s potrebnim teoretičnim znanjem v obliki predavanj pripravljati naš naraščaj in članstvo za praktične vaje, ki se bodo pričele spomladi na terenu v romantičnem »Stanu«.

Prosvetni odbor ima polne roke dela. V društvu se vrši idejna šola, katero je otvoril v petek 16. t. m. v mali dvorani našega doma br. prosvetar, nakar je o sokolski ideologiji izredno zanimivo predaval br. župni prosvetar Lojze Marčun. Udeležba naraščaja in članstva je bila razveseljiva in upamo da na koncu ne bo izostal uspeh. Igralec študirajo izvrstno De Lordejevo igr v 5 slikah »Naš gospod župnik«, katere uprizoritev bo 10. marca ob 4. uri po-

poldne. 11. t. m. je gostovala na našem odru skupina igralcev Sentyakobskega odra iz Ljubljane z igr »Mala ženka brez lojke«. Igra se je sicer dobro razvijala, vendar smo vajeni gledati Sentyakobčane v boljši formi. Odlično pa je podala svojo težko vlogo ga. Mlekuš-Fugljeva.

Telovadci pod novim vodstvom brata Janca Puha in sestre Silve Podvizove živahno vadijo, tisti pa, ki se boje mraza, naj se že enkrat pokažejo, da bomo vendar na jasnem, koliko nas je. Zdrav duh v zdravem telesu, to geslo mora biti vsem bratom in sestram vedno pred očmi. V nedeljo so tekmovali vsi moški oddelki v smučskih tekih in so rezultati kljub nepovoljnim snežnim prilikam prav dobri. 18. t. m. se je tekmovalanje z uspehom nadaljevalo, to pot v smuku. V nedeljo pa se bodo naši vrli bratje in sestre smučarji pomerili še v slalomu. Izredno razveseljivo je dejstvo, da vlada pri teh tekmovaljih prava sokolska disciplina in bratstvo. Smučarji, le tako naprej.

V ponedeljek 12. t. m. je pevski zbor pel pri pogrebu umrle sestre našega staroste br. Franca Šeska. Malostevilni zbor

kljub rednim vajam pod vodstvom marljivega br. pevovodje je prav dobro zapel in je velika škoda, da se nam večkrat ne predstavi.

Odbor za dečji prapor je bil izvoljen na zadnji seji uprave in je tudi že začel z delom. Odbor vodi agilni brat Tone Bohinc. Prapor bo razvit letos najbrž meseca junija.

Le tako naprej in brez miru...

Akademija trboveljskega Sokola

Sokol Trbovlje je po daljšem odmoru s nedeljsko mladinsko akademijo sodeloval s svojim neumorno društveno delavnostjo, ki je bila tokrat izraz resnega dela trboveljske sokolske mladine. Po veličastnih jubilejnih manifestacijah lanskega leta je trboveljski Sokol zadnji čas še bolj stisnil svoje vrste ter s deloma preurejeno organizacijo posameznih odsekov je delovali na vseh društvenih poljih s podvojenimi silami. Med drugim se zadnji čas polaga največja pozornost na fizično, moralno in prosvetno nacionalno vzgojo sokolskega podmladka. Včerajšnja akademija naraščaja je pokazala prve uspehe tega dela in priznati je treba, da so povsem zadovoljivi. Trboveljski Sokol je med prvimi osnoval svoj mladinski odbor, ki je povsem pod vodstvom naraščajnikov. Odbor vodi naraščajnik s. Irt Pepca in br. Hren Vladko. Pobudo za akademijo je dala tokrat sokolska mladina sama, ter je tudi sama brez tuje pomoči naštevala vse program. Izvedba vseh telovadnih in drugih točk je bila brezhibna ter je izvala toplo odobravanje. Manj zadovoljiv je bil obisk. Temu so bile morda krive razne druge, zlasti športne prireditve. Ipak bi pričakovali, da naše občinstvo, ki se v veliki meri šteje v Sokole, sličin prireditvam da pobudo s svojo prisotnostjo. Obisk naših nacionalnih, zlasti pa sokolskih prireditev naj si ne štejeje toliko v zabavo, temveč v dolžnost, ki je tem večja, v čem težjih prilikah današnjice živimo. Mladino v naših nacionalnih vrstah pa podprimo na vso moč kajti v mladih jugoslovenskih silah kljuje jedro snažne jugoslovenske edinstvene bodočnosti.

Prireditve se je pričela z dviganjem državne zastave, medtem ko je vsa dvorana zapela »Haj Slovane«. Še ena deca je nastopila s ljubljanskimi prostimi vajami »Deklica se razgovarja«. Sledila je modka deca z vajami, ki jih je sestavil naraščajnik Zupančič Zvonko ter tudi sam uvečbal. Dobro uspešnost je naraščaj pokazal na vajah na konju in na orodju. Vse te vaje so odgovarjale telesnemu razvoju mladine. Med vajami smo čuli tudi znanome deklaracije Kastelca in Peska, ki sta prednalo »Dom Sokolov« in »Mali Sokol«.

Akademija se je zaključila s šaljivim nastopom »Doktor in pacienti«, pri katerem sta sodelovala br. Hren in Zupančič. Deklaracija odra je okusno izvršil mladinski prosvetar, naraščajnik br. Pekorn. Naši sokolski mladini in njenim voditeljem vse priznanje za njeno smotreno stremeljenje, da se še sedaj usposobi za nalogo, ki jo čakajo v okviru vsedržavne in narodne jugoslovenske zajednice!

Občni zbor Sokola v Strigovi

Strigova, 19. februarja.

V lastnem domu so se včeraj zbrali Strigovski Sokoli, da dajo obratno dela v preteklem letu in da pripravijo program za delo v tekočem letu. Oduševljeni zaradi lastne stredbe, ki je zadnje čase v toliko napotje frankovskih elementov, so se zbrali številni člani in članice ter opravili letošnji občni zbor pred državno trobojnico, ki je visela ob sliki prvega starešine Nj. Vel. kralja Petra II., kateremu je na poziv starešine uvodoma zaklicalo članstvo »Zdravo!«.

Občni zbor je vodil ustanovitelj društva, zaslužni starosta br. Tomislav Kovač, ki je v svojem poročilu poudarjal važnost sokolske in jugoslovenske ideje v teh hudih časih. Pozval je zborovalce, naj stoji krepko na svojih mestih, čeravno se hočejo nekateri z obljubami »svobode«, ki prihaja od daleč, zaganjati v naše vrste hudih nanjnih težkih prilik mora vsak Sokol na poziv domovine storiti svojo vzvišeno dolžnost. Glede društva pa mora vsak član vedeti da je Sokol prvojavljiva organizacija; če se je prostovoljno javil društvu, mora tudi prevzeti od njega njegove dolž-

nosti. To je delo in zopet delo, ker le tako bo jugoslovenska ideja zasidrana v naš narod. Občirno poročilo br. staroste, ki je bilo prežeto ljubezni do Jugoslavije, je članstvo sprejelo z velikim oduševljenjem. Sledila so poročila tajnika br. Goluba, načelnika br. Žilnika, načelnice s. Valpitičeve, prosvetarja br. Belca, gospodarja br. Repa, socialnega referenta br. Metoda Senčarja, blagajnika br. Fajferja in revizorja br. Gregorinčiča. Vsa poročila so bila s priznanjem sprejeta ter so pokazala, da je društvo v preteklem letu v glavnem zadostilo vsem zahtevam, čeravno so mu manjkali tehnični in prosvetni delavci, ki so bili dalje časa zaradi nepredvidenih ovir zadržani.

Za tekoče leto je bila z aklamacijo izvoljena dosedanja uprava z br. Kovačem na čelu. Nato je občni zbor sprejel program dela za tekoče leto, kjer se med drugim predviden društveni nastop, tombola in druge manjše prireditve lokalnega značaja.

★

— Smučarske tekme Sokola Koroška Bela-Javornik. Dne 11. t. m. je priredilo Sokolsko društvo Koroška Bela-Javornik društvene smučarske tekme v smuku s Fotoške planine po grebenu rovov in do Rudne poti, kjer je bil cilj. Smuk se šteje poleg društvenega prvenstva tudi kot sestavni del alpske kombinacije, katere drugi del, to je slalom, se bo vršil v nedeljo dne 25. II. Proga je bila dolga 2500 m z višinsko razliko 400 m. Bila je zelo težka in je zahtevala od tekmovalca veliko tehničnega znanja. Na startu se je pojavilo 14 tekmovalcev, med njimi že znani favoriti in zmagovalci v nedeljskih tekmah v Laškem, talentirani br. Saksida Ivan, ki nas tudi sedaj ni razočaral in sigurno zasedel prvo mesto s časom 4.28. Naslednja mesta so zasedli 2. Šmid Lado 5.51, 3. mesto br. Praprotnik Martin 6.10, 4. mesto br. Ravnik Zvonko 6.41. Poleg smučarskih in sankarskih tekmovalcev za deco in naraščaj, ki so se izvedle že v prejšnjih tednih, je društvo za to tekmo pokazalo, da se zelo zanima za zimski sport in da je pod novim vodstvom po daljšem presledku zopet oživel. Le naprej, brez miru!

PREMINUL JE MOJ LJUBLJENI SOPROG. GOSPOD

EMILIJAN LILEK

VLADNI SVETNIK

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA SE BO VRŠIL V SREDO 21. T. M.

OB 15. URI IZPRED HIŠE ZALOSTI, STROSSMAYERJEVA ULICA ST. 1.

NA OKOLJSKO POKOPALISCE V CELJU.

PROSIM TIHEGA SOZALJA.

CELJE, DNE 19. FEBRUARJA 1940.

UZALOSČENA SOPROGA
EMA LILEK

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Izdihnil je svojo blago dušo naš najboljši oče, ded, gospod svetnik

Rudolf Zarli

direktor pomožnih uradov dež. vlade v p.

Pogreb blagopokojnika bo v sredo, dne 21. februarja 1940 ob 3. uri popoldne izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska c. 9) na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 19. februarja 1940.

Zalujoči družini:
dr. Dorčić — prof. Mašera

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

FRANJA MAJDIČ javlja v imenu brata ANTONA, sester MARICE in MATILDE (M. Felicite urušinke) vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je previden s svetimi zakramenti za umirajoče umrl naš brat, stric in svak, gospod

dr. Leopold Majdič

sanitetski polkovnik v pokoju in rezervi, odlikovan z redom sv. Save IV. stopnje itd.

Pogreb blagega pokojnika bo v sredo, dne 21. februarja 1940 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Erjavčeva cesta št. 4, na pokopališče k Sv. Križu. Venci se na pokojnikovo željo hvaležno odklanjajo v prid dobrodelnim društvom.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 1/8. uri v urušinski cerkvi.

LJUBLJANA — KRANJ, dne 19. februarja 1940.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

Male oglase

»Slov. Narod«

sprejema uprave do 8. ure popoldne

ZAJAMČENO SVEŽA JAJCA
400 komadov din 520.—, 720 komadov din 810.— franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 595

JAJCA
štajerska, vsak dan sveža, komad 1.50 din, nudi CUČEK, Sv. Petra cesta 13, tel. 42-25. 607

ZAGREBSKO GOSTILNO
izvrstno idolo, s močnim vinom, pivskim in festivnim prometom, najpomembnejši vokalnice pri tramvajem postajališču, prodamo s celokupno opremo, s vsemi potrebnimi pritlikinami, s stanovanjem, s letno teraso za 28.000 din. — Sigurna eksistenca! Poslovanje Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 596

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

PRODA SE V BANJA LUKI
1.000.000 kv. m. prvotnega zemljišča poleg električne centrale in železnice. Pripravno za tovarne ali gospodarstvo in več hiš ter posestva, poceni. Informacije daje Marinko Udiljak, Banja Luka. 594

FIZUL ZA MUHO
dobite poceni pri SEVER & KOMP. Gospodarska cesta 5. 13. L.

ORENOVA JEDECA
sortirane cvetlične med in medicinske dobite sajceneje v MEDARNI Ljubljana, Židovska ul. 6. 601

KLISEJE
JUGOGRAFIKA

PRODAM
poceni češnjevo pisalno mizo. Vsa popravila in naročila najpogostje Zorman, Breg 14. 609

KUPIM
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

KUPIMO
vagon najboljšega sena. Parna žaga Rog. Podstenca, p. Dol. Toplice. 606

ZELEZNE SODE
rahljene, za petrolej, 100 do 200 litrov kupim. Ponudbe na Lajpuh Mihajlo, Dobova pri Brezicah. 605

DOPISI
Beseda 1.— Din. davek posebej. Najmanjši znesek 15.— Din.

LOJZE
srčno dragi, zlati, hvala za poročilo, srčne pozdrave. 604

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Po kratki mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, sin, brat, stric, gospod

Škafar Feliks

posestnik

previden s sv. zakramenti.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 21. februarja 1940 ob 2. uri popoldne izpred mrliške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA — ČRNA VAS, dne 19. februarja 1940.

Globoko zalujoči:

MARIJA — žena, s otroki; MARIJA — mati ter ostalo sorodstvo.

Umrli nam je v starosti 76 let naša ljubljena draga

mama, stara mama, tašča, gošpa

ŠKOF IVANA roj. Potočnik

POSESTNICA NA GLINCAH, CESTA IV/4

previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb blagopokojne bo v sredo, dne 21. februarja 1940 ob 4. uri popoldne izpred hiše na Glincah, cesta IV/4, na pokopališče VIČ.

Ljubljana, Osjek, Vrhnika, dne 19. februarja 1940.

Zalujoči: Ing. RUDOLF, VALENTIN, LUDVIK, sinovi; IVA, MATILDA, hčerke ter rodbine ŠUSTAR, JANEŽIČ in DOBOVOLJC

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Lani izredno povečan izvoz živine

Število živine v naši državi nazaduje

Ljubljana, 20. februarja. Ko smo jeseni začeli opozarjati, kako usoden postane preveliki izvoz živine, so tudi nekateri drugi listi razpravljali o tej zadevi. Oglasi so se seveda tudi izvozniki živine; dokazovali so, da imajo celo izgubo pri izvozu živine, kakor da so se tega posla lotili zgolj iz domovinske ljubezni. O tem zdaj ne bomo razpravljali, ali se izvozniki živine potegujejo za čim večji izvoz iz same nesebičnosti ali ne; treba je samo ponovno opozoriti, da je izvoz živine in mesa znatno porasel v primeri s izvozom predlanskim. Številke nam kažejo, da v naši državi nikakor ni toliko živine, da bi jo smeli izvažati v takem obsegu kakor so jo začeli jeseni in kakor si nekateri zamišljajo.

Razumljivo je, da vsaka država stremi za čim večjim izvozom; toda preveliki izvoz je lahko še bolj škodljiv kakor premajhen, zlasti v posebnih časovnih razmerah. To bi morali upoštevati tudi izvozniki, če v resnici izvažajo živino le kot idealisti, ki se ne zanimajo za svoj dobiček; morali bi jim biti pri srcu interesi države. Zavedati bi se morali, kako silno bo nazadala naša živinoreja, če bomo izvažali živino naj velja kar hoče, ko klavne, pitane živine nimamo. Ali ne sprevržijo, da nima kmet nobenega dobička, država pa trpi posredno veliko škodo, če izvažamo več živine kakor bi je smeli glede na prirejo in zlasti, če izvažamo plemenito živino, ker ni več druge za zakol? Naša država vendar nima toliko živine, da bi šteto živino smelo nazadovati. Jeseni smo opozorili, kako veliko škodo utrpimo pri izvozu živine, ker izvažamo mršavo živino; živinorejec izgubi mnogo pri teži živine in razen tega mršavo govedo nima takšne cene kakor pitano. Vendar vsi ti razlogi niso odločilni; nastopila je konjunktura za izvoz in to je bilo glavno.

Pogledimo si samo, ali število goveda v naši državi narasla dovolj v razmerju s številom prebivalstva. Govedo sicer redimo v naši državi skoraj v vseh pokrajinah; nobena druga stroka živinoreje ni tako razširjena. L. 1938 je bilo v vsej državi po podatkih kmetijskega ministrstva

4.267.339 glav goveje živine. Prireja je precej velika, tako da je doseglo število živine znatno naraslo. Če bi šlo samo po tem, za koliko se je živina pomnožila na kv. km, bi se zdelo, da lahko izvažamo brez skrbi živino, ne da bi nam bilo treba pomisliti, ali je prireja dovolj velika. Tako je znašala »gostota« živine (da primerjamo prirast živine podobno kakor narastanje prebivalstva po gostoti na kv. km) l. 1922 16,4, a l. 1938 17,2. Še ugodnejše je bilo razmerje pri številu prašičev: l. 1932 11,7 na kv. km, l. 1938 pa celo 17,9. Vendar prireja ni dovolj velika glede na število prebivalcev. Tako je leta 1932 odpadlo na 100 prebivalcev 41,3 goveda, l. 1938 pa samo 28,1. To razmerje se je lani zaradi izredno velikega izvoza nedvomno še poslabšalo. Prav tako se kaže nazadovanje prireje prašičev glede na število prebivalcev. L. 1922 je odpadlo na 100 prebivalcev 28,1 prašič, l. 1938 pa samo 22,2.

V letih 1934 do 1938 je znašal povprečen izvoz 58.541 glav goveje živine na leto in 245.529 prašičev. L. 1938 je naša država izvozila 27.362 volov in krav, lani pa 35.253, torej 7.891 več. Telet je bilo izvoženih predlanskim 5.766, lani pa 9.670, ali 3.904 več. Silno je porasel tudi izvoz prašičev; predlanskim je bilo izvoženih 259.866 prašičev, lani pa 298.439. Razen tega je bil lani tudi znatno večji izvoz svežega mesa: predlanskim je bilo predlanskim izvoženih 2.651 ton, lani 3.438. Svinjske maši predlanskim 6.672, lani 8.259 ton.

Zdi se, da nikomur ne pride niti na misel, naj bi izvoz živine omejili. Jeseni so izvozniki posredno predlagali (ljude niso smeli vedeti, kdo je sprožil predlog), naj bi oblasti uvedle »brezmesne dni«, češ, izvoz živine je treba čim bolj povečati, da si pridobimo čim več deviz, domačo porabo mesa pa racionaliziramo. Zdi se, da pa nekateri zopet oglašajo, da je treba omejiti domačo porabo mesa, ker je prireja živine premajhna. Na omejitve izvoza seveda ne mislijo. Sklicujejo se na tuje

vsoro, a pr. na Bolgarijo, ki je tudi uvedla brezmesne dni in ki prav tako nima dovolj živine za povečani izvoz. Priporočajo, naj bi se zlasti mestno prebivalstvo navadilo bolj na rastlinsko in mlečno hrano ter opustilo meso.

Pomisleki, da je mogoče s stradanjem izravnati neugodno razmerje med številom prebivalstva in živine, so upravičeni, zlasti sprito tako nemotnega izvoza, ko imajo glavno besedo izvozniki. Kdo se ozira na interese živinorej in ali kdo uravnava izvoz živine tako, da bi jo nakupovali v posameznih pokrajinah tedaj, ko je opitana? Kupci živine imajo zadnje čase slabe izkušnje ter trde, da pitane živine sploh ni več mogoče kupiti in da izvozniki izvažajo vse, kar jim pride pod roko. Pri tem se pa človek vprašuje, kdo skrbi, kako naj živinorejec prehranjuje živino, ko nimajo dovolj krme. Takšnih skrbi izvozniki nimajo. Še celo veseli so, če primanjkuje krme za živino, ker vedo, da je tedaj živinorejec prisiljen prodajati živino po vsaki ceni. Zato pa tudi tedaj zelo radi propagirajo čim večji izvoz. Ko bodo imeli živinorejci dovolj krme za živino in ko jim ne bo ter da bo čedalje večja stiska za krado; radovedni smo, ali bodo izvozniki tudi tedaj tako vneto nakupovali kakor zadnje čase. Zdi jim tudi gre v račun huda zima, ker računajo, da paše še dolgo nebo ter da bo čedalje večja stiska za krmo. Da bi pa bila živina čim bolj poceni, bi bilo treba še uvesti brezmesne dni...

Zanimiva nas, ali se za uvečitev brezmesnih dni oglašajo tudi naši mesarji in obrtniki sploh, ki žive od domačega konzuma mesa. Zanimivo bi bilo tudi slišati mnenja naših industrijev mesa stroke. Morda predlagatelji posta mislijo, da naša mesna obrt in industrija lahko prospera tudi, če bo meso napredaj samo tri dni na teden. Tej gospodi bi bilo tudi treba dopovedati, da je v interesu državne obrambe, če imamo primerno razvito mesno industrijo in dovolj živine se za reševanje čase. Ali imajo pri nas besedo samo konjunkturisti, ki vidijo največji interes države v lastnem žepu?

na čelu. Spopolnjeno je bilo tudi mesto med letom preminule zveste odbornice Miljutine dr. Trampuzeve. — Soglasno je bil sprejet tudi poročila za tekočo poslovno dobo. S pozivom, naj se v ljubljenski okleno društvo in se zanimamo za delo Rdečega križa je g. predsednik zaključil skupščino.

— Smrt družinskega očeta. Včeraj smo na tukajšnjem pokopališču položili k večnemu počitku g. Janeza Erjavca, ki zapušta žalujočo vdovo in štiri nepreskrbljene otročke. Pokojnik je bil rezar in ga po več mesecev ni bilo na spregled, ker je stalno zahajal na Hrvaško, kjer je imel dosti opravila in je slovel kot dober strokovnjak. — Nihče pač ni mogel slutiti, da bo krepko in odpornu naravo Janeza Erjavca, ki je bil šele 45 let star, tako hitro ugonobila zahrtna bolezen. — Na zadnji poti so ga v lepem številu spremlili tudi gasilci, katerih član je bil. — Naj v miru počiva, preostalih pa naše iskreno sožalje.

— Preiskava o umoru trgovca Franceta Prodnika se še vedno nadaljuje. Zagonetna smrt je povod številnim govoricam, ki morja niso brez podlage in ki ne izključujejo še kake druge možnosti, kot se je prvotno mislilo. Vsekakor pa je vsa stvar zagonetna mnogo bolj kot pa se je prvotno mislilo in bo treba mnogo truda in sposobnosti, da se pojasni.

Zahrbtn strel v glavo

Krško, 19. februarja. Sredi se je odigrala v naših vinskih gorah pretrajna tragedija, katere žrtev je postal komaj 30letni posestnikov sin Alojz Zorič iz Ivandola, ki ga je nekdo zahrbtno ustrelil.

Pokojnik Zorič se je sredi okrog desetih zvečer vračal po banovinski cesti iz Ardrega proti domu. V bližini gostilne Alojzija Gorenc v Ardrem ga je pa zločinec počakal in zahrbtno ustrelil v čelo, tako da je moral biti nesrečni mladenič na mestu mrtve. Sosede, ki so slišali strel, so našli Zoriča v krvi ležečega že mrtvega in je bila vsaka pomoč zaman. Položili so ga v bližnji hiši na mrtvaški oder, kjer bo počakalo truplo do nadaljnjega preiskave in sodne komisije. Za zločince in nikakega sledu. Oblastva so uvedla obširno preiskavo, da čimprej izsledijo morilca. Eno je gotovo, da mora biti zločinec iz najbližje okolice ter da je izvršil svoje grozno dejanje iz maščevanja, bodisi v pijanosti ali pa po treznem preudarku.

Zločin je razburil vse okoliško prebivalstvo in vzbudil splošno sočustvovanje z nesrečno družino. Danes je odšla na kraj zločina sodna komisija. Upajmo, da bodo naši varnostni organi kmalu prišli zločincu na sled.

Sodelovanje šole in doma

Ljubljana, 20. februarja. Društvo »Meščanska šola in doma« na Viču je imelo 15. t. m. svoj VI. redni občni zbor. Društvo je bilo ustanovljeno l. 1933. in si je za delovni program med drugim postavilo tudi akcijo za zidanje nove meščanske šole. Mestna občina Ljubljana je lani Vičanem postavila lepo in moderno šolsko poslopje. S tem je bil del društvenega programa izvršen. Vseh šest let, ko se je društvo borilo za doseg svojega cilja, je društvo predsedoval g. Joško Vavpotič, uradnik tobačne tovarne. Veliko dela je opravil v tem času. Treba je bilo poizvedovati, prositi, vzbujati zanimanje, prirečevati in vedno znova se prositi in s tem pripravljati pot novemu šolskemu posloju. G. Vavpotič je opravil to dostikrat neprijetno delo, vneto in z veseljem in ponosen sine danes biti, da to njegovo delo ni bilo brez uspeha. Društvo je na letošnjem občnem zboru g. Vavpotiča za priznanje njegovega dela in v znak zahvale izvolilo za častnega člana.

Za novega predsednika je bil izvoljen g. Andrej Azman, delovodja v tovarni Vojnovič. Društvo bo nadaljevalo s svojim delom za čim tesnejše sodelovanje doma in

šole. Vršilo bo tudi socialno delo ter bo iz svojih gnotnih sredstev kupovalo učne knjige za šolsko podporno knjižnico in tudi sicer pomagalo revnim učencem. Skrbelo bo za čim pogostejše roditeljske sestanke in prirediti namerava več poučnih predavanj, na katere starše že sedaj opozarjamo. Društvo prosi starše za razumevanje in za nadaljnje sodelovanje in podporo.

ŠAH Ustanovitev šahovskega kluba Radomlje

Sajenje šahovske kulture na naše podeželje je nedvomno pionirsko delo. Toda šah, ki je slovanski duši pač zelo blizu, je vzbudil razveseljivo zanimanje v lepih Radomljah in okolici, tako da smo bili v nedeljo popoldne pri ustanovitvenem občnem zboru šah. kluba Radomlje.

Občni zbor v salonu gostilne Kaplja Karoline, ki ga je zelo spretno vodil g. Jenko Metod, je potekel v prijetnem razpoloženju. Po uvodnih pozdravnih besedah in čitanju pravil je podpredsedn. Centralnega

Občni zbor PSK Ljubljana Šolski plesni turnir bo letos 20., klubski intern ocenjevalni turnir pa 26. t. m.

Ljubljana, 20. februarja

V nedeljo 11. t. m. je imel v klubskem prostoru v Kazini pod predsedstvom g. inž. arh. Hermana Husa Ljubljanski plesnosportni klub svoj šesti redni letni občni zbor, ki so se ga udeležili skoraj vsi člani in članice. Poročilo klubskega tajnika g. Marjana Seuniga je pokazalo, da je imel naš Plesnosportni klub lani prav uspešno in plodonosno sezono, in sicer predvsem s prireditvijo velikega mednarodnega plesnega turnirja, ki se je vršil v marcu in na katerem so pokazali Ljubljančani v primeri s predlanskim letom prav vidne in razveseljive uspehe.

Ljubljanski Plesnosportni klub je imel lani v glavni sezoni tudi propagandni plesni turnir na Bledu, kjer so naši izveščani mladiki plesalci pred izbrano mednarodno publiko z največjim uspehom utrdili sloves tega našega najmlajšega sporta. Decembra se je v Ljubljanski Kazini vršil tudi vsakoletni propagandni plesni večer, ki je prav tako dosegel nenavadno velik uspeh.

PSK šteje zdaj že okoli 60 rednih članov in članic, izmed katerih nastopa pri različnih plesnih tekmah 10 do 12 parov. Ti pari se čedalje bolj uveljavljajo, želeti pa bi bilo, da bi ta naš salonski sport dobil še več naraščanja, ki bi tudi v javnih lokalih s svojim lepim vedenjem in s svojo uglednostjo, pridobilo v klubu, vplival na druge in tako izboljšal marsikaj prav čudne razmere v naših nočnih plesnih lokalih.

Poročilo tajnika g. Seuniga je klubski trener g. Jenko razložil program kluba za najbližjo bodočnost. Eno najvažnejših poglobljeno pri tem delu so šolski plesni turnirji, na katerih izbirajo najboljše plesalce in

s. k. iz Ljubljane Ferdo Bizjak pozdravlja domačine, jih v jednatem govoru vzpodbudi k nadaljnjemu uspešnemu delovanju in jih opozori na težave, s katerimi so jim bo morda treba boriti.

Pri volitvah odbora je bil za predsednika soglasno izvoljen neumorni g. Metod Jenko, za tajnika g. Jakob Učar, svet podprednik šahovskega pokreta, Blagajnik g. Hering Franc, tehnični vodja g. Milan Starin, razsodišče gg. Viktor Žilko in Miha Luteršek.

Po zaključku občnega zbora je igral Jože Šiška simultanko na 7 deskah. Dolgo so se domačini dobro držali, toda končno so se morali podležti premoci. Šiška je v dobri uri dobil vseh sedem partij.

— Iz Centralnega šahovskega kluba. Prejšnji teden je igral Jože Šiška s šestimi klubovimi člani handicap match. Z odlično igro je pet partij dobil in remiziral z Arriergierjem ml. Drevi, ko se prično medklubske tekme SSZ bodo nastopila vsa tri moštva Centralnega s. k. I. moštvo bo igralo z II., III. pa z Dvorskim s. k., zato naj bodo igralci vseh treh moštev ob 20. v klubskem lokal.

jih uvrščajo med tekmovalce, ki potem zastopajo PSK na pomembnejših turnirjih. Letos bo šolski turnir v torek 20. februarja, in sicer v veliki dvorani Kazine. Poleg tega se mora vsako leto vsiti tudi klubski interni ocenjevalni turnir — letos se bo vršil 25. februarja — ki mu je namen pripraviti pare za glavni plesni turnir za prvenstvo Jugoslavije, ki se bo letos vršil 9. marca. Na tem najvažnejšem turnirju se bo do naši pari merili z zagrebškimi, mariborskimi in drugimi iz naše države. Zanimivo je, da v plesnem sportu vodi v Jugoslaviji prav Ljubljana, saj Beograd nima ne takšnih klubov, ne prireditelj. Bilo bi res nujno potrebno s primernim propagandnim plesnim turnirjem zainteresirati tudi Beograd za ta lepi salonski sport, nekako takako, kakor so ga ilirijanski hokejaši zainteresirali za ta sport.

Po poročilih je bil izvoljen nov odbor našega Plesnosportnega kluba. Za predsednika je bil izvoljen g. Vital Seunig, za podpredsednika g. Stane Vojška, za tajnika g. Jože Hribar, za blagajnika g. Lojze Lombar, za odbornike pa gđ. Duša Fuchsova, gđ. Pavla Amovova, g. Sark in g. Holec. Za preglednika sta bila naposled izvoljena gg. Marjan Seunig in Bogomil Košmerl, dočim je bil za trenerja spet postavljen naš znani plesni mojster g. Adolf Jenko.

Na predlog članstva je bil za poštvalno in uspešno triletno vodstvo kluba soglasno izvoljen dosedanj njegov predsednik g. inž. arh. Herman Hus za prvega častnega predsednika Ljubljanskega PSK. G. inž. Hus se je zahvalil za to počastitev v zagotovilo, da bo še tudi v bodoče vedno in ob vsaki priliki rad podprl lepa stremilja našega plesnega sporta.

Pomlad je v zraku

Ljubljana, 20. februarja. Včeraj nas je še pošteno zeblo in ball smo se novega vala mraza, ki je že preplaval severozapadno Evropo. Mraz je posebnost pritisnil v Nemčiji, na Danskem in Severnem morju. Včeraj ni mogel nihče pričakovati, da bo mraz v Sloveniji tako naglo popustil, saj je znašala najnižja temperatura v Mariboru in na ljubljanskem letališču celo —20 stopinj. Toda že čez dan se je silno hitro ogrelo, ter je znašala najvišja temperatura včeraj v Mariboru 0,8 stop. v Ljubljani pa —1,8 stop. C. To je zelo velik temperaturni skok.

Danes je že pomlad v zraku. Barometer je začel padati in najbrž bomo dobili izrazito južno vreme. Vendar so mogoča še razna presenečenja. Jug nam lahko zopet prinese sneg, kar je pa zdaj še nezanesljivo. Vsekakor se pa smemo tolažiti, da smo najhujše prestali in da v tej zimi ne bo več mraza —20 stop... Tudi takšna tolažba mnogo zaleže. Do koledarske pomladi je še sicer mesec dni, vendar pri nas postane navadno vselej prej toplo.

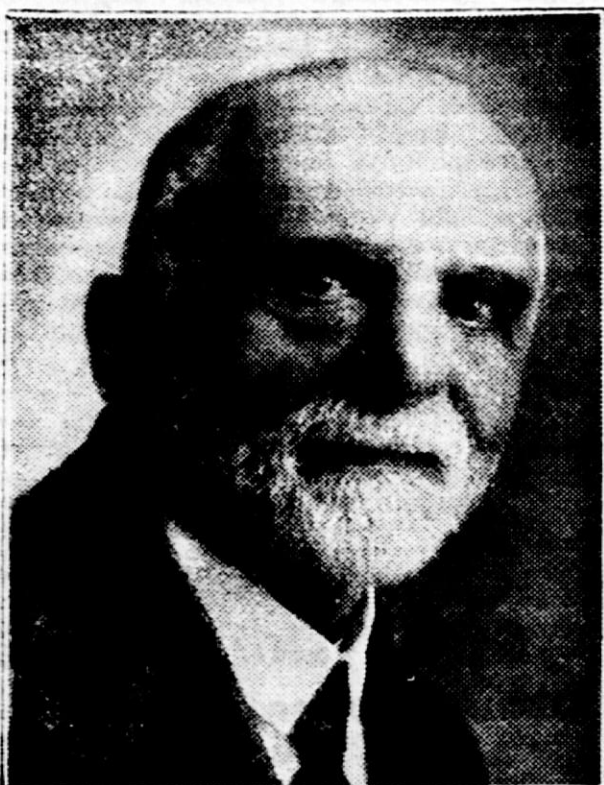
Prekov kitaristični večer

Ljubljana, 20. februarja. Včeraj je priredil v mali filharmonični dvorani svoj večer kitarist Stanko Prek, ki je tokrat izvajal izključno tovrstne Paganiinjeve skladbe. Prek razpolaga z dovolj solidno tehniko, ki je na tem instrumentu težka, in pa z lepim smislom za predvajanje vsebinskih strani izbranega spreda. Tu pa tam je pokazal sicer tudi tehnične šibkosti, vendar v splošnem prav lepo obvlada svoj instrument. No, seveda pa je kitara instrument, ki predvsem služi kot spremljevalni in na drugi strani zahteva svojo značajno ter ustroju primerne sužete in tehniko. Prav zato so njene tako tehnične in še bolj vsebinsko-izrazne možnosti temeljito omejene. Je pa kitara tudi koncertni instrument in se kot takšna tudi uporablja, vsaj ponekod. Vendar se ji tudi v tem pogledu možnosti dokaj omejene. Predvsem zahteva primerno velik prostor, v katerem se vrši izvajanje in ni dvoma, da je dvorana, v kateri se je predstavljal Prek, za takšne namene odlično prevelika, sprito tega so možnosti, ki so dane kitari, če ni posebno dober instrument, še manj prišle do izraza. Nastal je bolj ali manj medel vtis, brez svetlosti, polnosti zraka in njegove prodornosti. Paš je njegovo izvajanje prišlo v nekaterih skladbah, na primer v »Perigoldino«, pa tudi v »Andante scherzando«, akordni študiji in osmih menuetih do večje veljave. Brez pravega tona pa so ostale druge skladbe, tako »Allegretto«, »Suito«, »Sonatina« in »Sonata«. Dobro pa je še zvečnala tudi skladba, ki jo je dodal ob koncu, brzokone njegova; pisana je efektno, pa brez kakšne posebne globine, ki jo imajo le malokateri skladbe te vrste.

Če ne gledam omenjenega večera s strogo umetniških kriterijev, ki pač ne bi bili preveč na mestu, moram reči, da je bila prireditev zanimiva dvakrat: ker smo spoznali Prekove sposobnosti na tem instrumentu, ki se zadnje čase in pri nas postajal izvrsten družbeni instrument; pa še zato, ker smo spoznali Paganiinjevo stvariteljsko udejstvovanje tudi s te strani. Tudi višina solistovega izvajanja je bila dostojna in ga je številno občinstvo zanj nagradilo s priznanjem.

Emilijan Lilek

Celje, 20. februarja. Včeraj popoldne je v Celju za vedno zatisnil oči v visoki starosti 88 let ugledni zgodovinar, slikar, etnolog in znanstvenik vladni svetnik g. Emilijan Lilek.

Pokojnik se je rodil l. 1851 v Gornji Voličini pri Sv. Lenartu v Slov. gorah. Gimnazijo je absolvirval v Mariboru, nato pa je študiral filozofijo v Gradcu. Najprej je služboval na učiteljsku in visji realci v Dunajskem Novem mestu, nato se je zopet vpisal na graško univerzo, kjer je še položil izpit za francoščino in nemščino, leta 1882 je poučeval na Mahrovi šoli v Ljubljani, nato pa je bil profesor v Sarajevu. Dolnji Tuzi, Zadru in v Celju, a v novembru 1918 mu je Narodna vlada v Ljubljani poverila časovno vodstvo celjske državne gimnazije. Ko je bil pozneje imenovan definitivni direktor, je ostal Lilek do svoje upokojitve l. 1924 na zavodu kot profesor. Pokojnik je bil eden naših najodličnejših pedagogov, ki je napisal več knjig in učbenikov za srednje šole ter mnogo pedagoških, zgodovinskih, narodopisnih, zemljepisnih, političnih in polemičnih razprav v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. Sodeloval je tudi pri raznih revijah in napisal v nemščini tudi celo vrsto znanstvenih razprav. Pridobil si je tudi mnogo zaslug v borbi za naše pravice na Koroskem in je bil v priznanje za to imenovan za častnega člana Kluba koroskih Slovencev. Naš narod je izgubil plemenitega in delovnega moža, čigar spomin bo vedno ostal svetel med nami.

Iz Kranja

— Kolo jugosl. sester ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 22. februarja ob 15. uri v zbornici ljudske šole. Odbornice, kakor tudi prijatelji društva vjudno vabljani.

— Slov. planinsko društvo bo imelo redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v četrtek 22. t. m. ob 20. v Narodnem domu (posvetovalnica).

Težave z zamrznjenimi vodovodi

Voda je zamrzovala tudi v sicer solidnih poslopih z debelimi zidovi

Ljubljana, 20. februarja. V tej zimi cvete pšenica vodovodnim instalaterjem in kleparjem. Vendar ne moremo reči, da jim zavidamo zaslužek. Tudi instalaterji in kleparji spadajo med tiste stvarne obrtnike, ki imajo pozni zimo malo dela, če ni tako ostra kakor letos, v hudi zimi pa tudi ni nihče izmed njih obogatel zaradi zamrznjenih vodovodov.

Toda huda zima je letos izžila mnoge meščane in prav bi bilo, da bi se z njihovimi izkušnjami obogatili tudi drugi, čeprav bi instalaterji zaradi tega izgubili nekoliko svojega zimskega zaslužka. Marsikdo se je čudil, zakaj mu je voda zamrznila v vodovodnih ceveh, čeprav je skrbno zapiral prostor in četudi je zidove debelo. Nekateri so mislili, da ob tako ostrim mrazu ne pomaga nič vsa previdnost ter da je treba računati z zamrznjenimi vodovodi kot neizogibnim zlom. Mnogi so pa tudi sprevržili, da so imeli težave z vodovodom le zaradi nesolidnih instalacij.

Voda je zamrzovala tudi v sicer solidnih poslopih z debelimi zidovi v mnogih primerih, kjer so vodovodne cevi napeljavane v zunanjih zidovih. Marsikateri hišni lastnik doleži ni niti vedel, da so cevi instalirane v zunanjih zidovih. Sleherni laik pač ve, da so zunanji zidovi mnogo hladnejši kakor notranji in da zaradi tega voda v ceveh, ki so napeljavane morda še celo plitvo v zidu, kaj lahko zamrzne. Če hočemo preprečiti zamrzovanje, mora voda neprestano teči. Samo ogrevanje prostorov ob instalacijah v zunanjih zidovih pogosto ne zaleže.

Nekateri laiki mislijo, da instalater pač ni mogel položiti cevi drugje kakor v zunanjih zidovih. Vendar so le posebno redki primeri, ko ni mogoče položiti cevi tako da bi ne bile ogrožene neposredno od mraza. Toda prav instalacijam stavbni gospodarji ne posvečajo primerne pozornosti. Tudi načrtov vodovodnih instalacij v stanovanjskih hišah navadno nihče ne za-

hteva. Za električne instalacije je predpisana načrt, vodovodne instalacije se pa ne zde tako važne, čeprav je s popravili izredno mnogo stroškov. Zanimivo bi bilo ugotoviti, koliko škode so utrpeli hišni lastniki v tej zimi zaradi zamrznjenih vodovodnih cevi.

Zdaj je še vedno nevarnost, da cevi popokajo od mraza; vodovodne cevi pogosto zamrznejo tudi ob miljšem mrazu, najbolj pogosto pa pri večjih temperaturnih spremembah. Včasih voda zamrzne v ceveh le delno. Čim hušji je mraz, tem manjša je prostornina ledu, zato tudi vodovodne cevi popoka tako pogosto, ko mraz popušta, kajti, čim se cev nekoliko ogreje, zavzame tajačo se led večjo prostornino.

Čim dobimo zopet južno vreme, bomo imeli zopet tudi težave zaradi snežnih plazov, ki drse s streh na ulice. Da je sneg ki pada s streh, zlasti pomešan z ledom, resna nevarnost za pešce, so nekateri sprevržili že na lastni koži. Nedavno ste tudi lahko čitali, da je sneg, ki je zidril s streh, ubil dekca. V Ljubljani je precej hiš, ki nimajo na strehah tako zvanih »megolovov« ali snegobranov, kakor uradno imenujejo železne ograjice. Te ograjice zadržujejo sneg, da ne zdrsne na cesto. Ko se ga navlaži preveč ob robu strehe, ga je seveda treba zmetati na cesto ter medtem zapreti prehod pešcem. Ograjice so predpisane, vendar jih ni na strehah nekaterih starejših hiš. Gradbeni red je bil namreč izdan po ljubljanskem potresu, zato niso mogli predpisati ograjic tudi za starejše hiše. Starejših hiš je pa še precej tudi ob zelo živahnih cestah, n. pr. na Mestnem in Starem trgu. Nedavno je s streh ene teh hiš zidril velik plaz snega na ozki del ceste in se srečnemu naključju je treba pripisati, da se ni pripetila hujša nesreča. Ali bi predpisov gradbenega reda res ne mogli spremeniti tako, da bi bilo predpisane zaščitne ograjice tudi na starejših hišah?

Gostovanje Borisa Popova v »Trubadurju« Privlačnost bajne stare melodike ne popušta

Ljubljana, 20. februarja. Ruski bariton Boris Popov nam je ostal trza njegovega delovanja na našem opernem odru v najlepšem spominu. S hvalečnostjo se ga spominjamo kot pevca izjemno zvonnega, toplega glasu in elegantnega, vselej močno se uveljavljajočega igralca. Pa še kot osebo zelo simpatičnega mladega moža.

Po dolgih letih, ki jih je prebil na številnih zmagovitih opernih nastopih po Italiji, v Parizu in Španiji ter še marsikje, smo ga slišali v soboto v partiji grofa Luce Verdijevega Trubadurja.

Veselo smo ga pozdravili, moža ogromne odrske rutine, velikanskega repertoarja, najfinjšega čuta za stilnost del in odličnega, psihološki poglavitnega igralca. Takšnega se je pokazal tudi v Luno, ki pa bas baritonu znajo značaj njegovega glasu ne odgovarja in mu v višinah zato povzroča napor, ki kvari zvonkost. Tudi glaslike mu menda niso docela zdrave, in se sdi, da trpe še na posledičah prehlada, ki je minil, a je ostavil nečistosti. Besedilo je pel slovenski, kar je hvale vredno, čeprav ni bilo dovolj jasno.

Skrajša, gospod Popov nam je zbujal najlepše spomine in zabudali smo si pesmi: »Kje so moje rožice, pisane in bele?« Vsega sta jih zima, mraz! — Sprito nepoprečnih kvaliteta resnega umetnika si zdaj samo želimo, da ga čujemo še v kaki glasovno primernejši partiji. Junaški bariton nam je nujno potreben. Veselilo nas bo torej, če se prav kmalu izkaže simpatični gost zares sposobnega, da tudi glasovno ustrezno zahtevam, ki jih moramo vzdrževati glede baritona naše opere,

Tenor Franci se je dal pred začetkom predstave opraviti, a se je naglo razpel, da je bil slajno razpoložen in je šel prave viharje aplavzov. Zlasti — arija v izpremembi 3. dej. in takoj nato sledeča strelita sta mu prinesli prav brezkonno priznanje. Francov Maritico je danes glasovno in igralski odlična kreacija.

Prav dobra je bila Basičeva z Leonoro, ki je njena doslej najboljša izvedba, kakor vselej zelo ustrezljiva, glasovno docela zadovoljiva in igralski lepa je Kogejeva za Azuceno ter zanesljiv, zmerom prikupen Lupša v partiji Ferranda.

Zbor ni bil povsod dovolj pozoren in vnet, pač pa orkester pod taktirko dirig. dr. Švare. Gledalciše je bilo skoraj razprodano, dokaz, da privlačnost bajne melodike ne popušta. Iz tega se učimo...

Iz Kamnika

— Sreški odbor Rdečega križa je imel v nedeljo svojo redno letno glavno skupščino. Predsednik g. dr. Fran Vidic je vse navzoče, ki se jih je zbralo prav lepo število, pozdravil in s pozdravnim vrvomemu zaščitniku društva Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljici Mariji otvoril skupščino. Poročal je o spremembah v vodstvu Glavnega odbora v Beogradu in o pomenu in važnosti organizacije vprav v teh časih. Predstavljal je še poročila predsednice in Glavnega odbora, za tem pa sta podala svoji poročili še gđ. tajnica in g. blagajnik. Blagajniku in odboru je bila dana razsrečnica. Pri volitvah je bil izvoljen ves stari odbor s predsednikom gosp. dr. Franjem Vidicem

Sokolsko Pobrežje je spregovorilo

359 pripadnikov Sokola verne sledi vzvišenim sokolskim idealom

Maribor, 19. februarja. Sokolsko društvo Maribor II. Pobrežje je imelo v nedeljo popoldne svoj 10. redni letni občni zbor. V tolednički pobleške Sokolskega doma se je zbralo polnoštevilno zavedno članstvo z namenom, da slihi poročila svojih društvenih funkcionarjev, ki so tokrat polagali bogat obračun vsestranskega in plodonosnega sokolskega dela. Glede na rekordno udeležbo članstva in naraščajočo moralo pobleškega doma je bil letošnji občni zbor od enega do drugega najljubše oblikovan, vzoren po disciplini navzočega članstva in vzgleden po vsebini podanih poročil. Drugi poudarek, ki ga tudi ne smemo prezreti, je ta, da si je pobleško sokolstvo v toku 10 let znalo vzgojiti mladi naslednji in delavni sokolski rod, ki stopa v svojo smelostjo ter sokolsko voljo do dela v borbo za sokolske ideale. Številno močan in v sokolskem duhu preokrešan mladi sokolski rod je pač najboljšje jamstvo, da bo društvo uspevalo in raslo tudi v bodočnosti.

Sokolski zbor je otvoril in vodil zaslužni starosta br. Tone Požar, ki je uvodoma naslovil našemu prvemu sokolskemu starostu Nj. Vel. kralju Petru II., kateremu je zbrano sokolstvo pridelalo spontane manifestacije. Zatem je br. starosta pozdravil navzočega zastopnika mestne občine g. Stržinjo, zastopnika Sokolskega društva Tzno, pobleškega gasilstva, društva Peruna in Zarje ter delegate Rdečega križa, strelske družine in številne druge. Spomin umrlih članov je zbor počastil s klici slava. V svojem poslovnem poročilu je br. starosta omenil prizadevanje društvene uprave, da se čim prej uredi notranji novozgrajenega Sokolskega doma, kateremu je odslej posvečena največja skrb. Vse delo, tako telesnovzgojno kakor tudi kulturno, je bilo v preteklem letu posvečeno prvenstveno sokolskemu naraščanju in sokolski deci, ki je našla v prostorih Sokolskega doma svoje zatočišče in novo ognjišče prave sokolske vzgoje in vzajemnosti. V tekočem poslovnem letu čaka upravo še mnogo dela, saj se letos zaključuje sokolska Petrova petletka in stojimo v znamenju predpriprav za jugoslov. vsesokolski zlet v Beogradu leta 1941, ko bo mladi kralj prevzel vodstvo države v svoje roke. Dotlej mora biti zaključeno delo, predvideno v delovnem načrtu SPP. Pobleški Sokol gre na delo, zaveženo se resnosti in nujnosti sokolskega dela ob naši severni meji.

Letošnji občni zbor pobleških Sokolov je bil pomemben z istoslovesnim obnim zborom obbeh naraščajskih odsekov, ki ga je otvoril in vodil društveni načelnik br. Albin Ban, ki je v svojih uvodnih izjavah ugotovil razveseljivo dejstvo, da se današnji pobleški sokolski mladi rod vzgaja v pogumne in neustrašne Sokole, ki podajajo toplot prvih obračun svojega dela. Sledila so poročila mladih sokolskih delavcev, ki so jih podali sledeči naraščajniki in naraščajnice: za moški naraščajski odsek tajnik br. Muršak, načelnik br. Kaloh, blagajnik br. Čibež in gospodar br. Kaloh, za ženski naraščajski odsek pa tajnica s. Danica. Požarjeva, načelnica s. Jerkčeva in blaginčarka s. Grusova, dočim je o prosvetnem delu obbeh odsekov poročal naraščajski prosvetar br. Hoinik. Iz vseh poročil, ki so bila vzorno sestavljena, povzemamo razveseljivo ugotovitev, da se je sokolsko delo, odkar ima društvo svojo lastno streho, znatno razmahnilo in poglobilo. Sokolski dom je dal naraščajnikom možnost najlepšega razmaha. To priložnost so naraščajniki tudi vsestransko izrabili in poživili svoje delo. Prva večja samostojna prireditve je bila lanskotna telovadna akademija, ki je imela prodoren uspeh. Vse delo je bilo opravljeno pod geslom: »V bratstvu in enakosti je moč sokolstva«. Lep uspeh pobleških naraščajnikov je tudi prvo mesto, ki so ga naraščajniki dosegli v lanskotnih župnih bojnih tekmah. Naraščaj se je udeležil vseh večjih sokolskih prireditev ter se sedaj pridno pripravlja za svojo drugo telovadno akademijo. Moški naraščajski odsek šteje 45 discipliniranih Sokolov, telovadcev, ženski pa 28. Naraščaj je skrbel za izpolnitev inventarja telovadnega orodja in dvignil vrednost istega na 8709 din. Ženski naraščajski odsek je krepko pomagal pri delu in se povsem uveljavil v pozitivno sokolsko delo. Oba odseka sta se s letošnjim obnim zborom združila v enega.

Po poročilu nadzornega odbora, ki ga je podal br. Kukovec, je poročal o prosvetnem delu v naraščajskih vrstah br. Hoinik, ki je v svoje izjerno in idejno globoko zajeto poročilo, nanašal toliko važnih ugotovitev, da preko njih ne moremo, ne da bi jih na tem mestu ponovili za široko sokolsko in nacionalno javnost. Poročilo se je nanašalo na 2letno naraščajsko delo na prosvetnem polju in nosi pečat ugotovitve mladega sokolskega rodu, da prosvetno delo pod nobenim pogojem ne sme zastajati za telesnovzgojnim. Neomrtne ostane samo v duhovnih uspehih posameznika ali celote. Tyršev telo je že zdavnaj strohnelo, toda Tyršev idej živijo in bodo živeli, dokler bo živel slovanski rod. Na pobudo prosvetarja br. Leop. Reja in ob sodelovanju naraščajkega prosvetarja br. Hoinika se je ustanovil naraščajski prosvetni odsek, katerega naloga bo vzgajati mladi sokolski rod. Sedaj ljubezen v srca naše mladine in zaveza, da so kot Sokoli člani viteške organizacije, ki bo opravila vse delo v intenzivnem sokolskem delu za dobrobit kralja in domovine.

Na predlog br. Perocija je bila izvoljena nova uprava naraščajkega odseka, ki je sledila: načelnik Kaloh, podnač. Trpin, načelnica Jerkčeva, nam. Vekjetova, tajnica Uhlava, nam. Franko, blaginčar Čibež star., nam. Brus Blanka, gospodar Černe, nam. Požarjeva, prosvetar Hoinik, nam. Kukovec in Uhl, orodjar Murgl, lutkovni odsek in dramatika Muršak, sanit. A. Štibilova, soc. ref. Kukovec, revizorja Golob in Černe in statistikar br. Perocij. Br. Ban je zatem zaključil prvi naraščajski občni zbor z besedami: Naraščajniki in naraščajnice, združite se v sokolskem delu z razumom in srcem! Vsi v bratski slogi! Odključite naj vas globoka vera v sebe in narod, da boste vodili sokolskega imena. Vrnite se k Tyrševu Priznavajte se junaki, smelo in samozvestno za pripadnike velike sokolske ideje. Krepite se v sokolskih krepostih, da boste lahko izvrševali dolžnosti, ki vam jih naraščajne vsi sokolske misli in ideje!

Drugi del občnega zbora so izpolnili starejši bratje s svojimi istotako vzornimi in bogatimi poročili. Br. starosta se je pred tem zahvalil naraščajnikom za njihovo vestno in skrbno sestavljen poročila in za njihovo uspešno sokolsko delo, poudarjajoč, da je bilanca 10letnega dela pobleškega Sokola pozitivna in razveseljiva zlasti za starejši rod, ki vidi na obzorju že novo generacijo, ki bo s ponosom in samozvestno nosila sokolski prapor. Društveni tajnik br. Jože Klemenčič je zaje v svoje poročilo vse važne dogodke v preteklem poslovnem letu, napore in uspehe društvene uprave, nadalje nad vse marljivo delo naraščajskih odsekov ter veliko skrb celotne sokolske družine za čimprejše uresničenje upravičenih teženj pobleških Sokolov po popolnoma opremljenem in vsem sodobnim zahtevam odgovarjajočem Sokolskem domu. Prvoizredna župna ocena društvenega dela daje društvu najlepše spričevalo. V zavesti resnih dni, v katerih živimo, zahteva čas od vsakega posameznika, da je na svojem mestu. Z neomajnim zaupanjem v našo lastno moč in veliko jugoslovansko idejo mora sokolstvo končno zmagati.

Načelnik br. Ban je v sestavi vseh svojih dosedanjih poročil o telesnovzgojnem delu pravi mojster. Natančen, vester ter vzoren sokolski vadiitelj. Njegova poročila so nas seznanila z vsem, kar je prednjaški zbor opravil v preteklem letu. Poročila so razčlenjena na vse panoge telesnovzgojnega dela ter združena v harmonično celoto. Vsi odseki delujejo vzorno, ustanovljen je tudi strelski odsek, ki pa deluje skupno s pobleško strelsko družino, dočim se na novo uvaja tudi panoga plavanja. Z nabavo novega šotora bo naraščajnikom omogočeno vsakoletno sokolsko taborjenje. Br. načelnik ugotavlja v svojem poročilu, da je bil naraščaj gonilna sila telesnovzgojnega dela ter da imamo v ženski sokolski deci najboljše in najprirednejše Sokolke. Celoten letni telovadni odsek je po statistiki narasel na 16.545 ur. Jubilejno leto obstoja pobleškega društva bo posvečeno še intenzivnejšemu delu. Prosvetar br. Leop. Reja je v svojem jedrnatem poročilu orisal vse dejavnosti prosvetnega dela in prizadevanja z ugotovitvijo, da delata društveni in naraščajski prosvetni odsek roko v roki v doseg istih ciljev.

Iz poročila matrikarja br. Kogota povzemamo, da ima društvo danes 185 članov, 60 naraščaj in 111 dece, skupno 359 sokolskih pripadnikov. Skrbni in za sokolsko imovino vzorni gospodar br. Rojko nam je povedal, da se je sedanja vrednost inventarja zvišala na 87.905,75 din, celokupna

imovina pa na 239.901,75 din. Skladišniško poročilo je v odsotnosti blaginčarja br. Mikeliča prečital br. Polak. Skupni prejemki znašajo 76.764,75, izdatki pa 70.296,25 din, dočim se podatki o imovini ujemajo z navedbami br. gospodarja. Br. Klemenčič, ki se noč in dan ukvarja z mislijo, kako in na kakšen način doprinese na oltar sokolske skupnosti čim več deležev dela in uspehov, je sprožil nekaj umestnih predlogov glede popolne sanacije Sokolskega doma, h kateri naj se prične vse članstvo, ki naj z raznimi nabiralnimi akcijami omogoči čimprejše dozidavo prizidka Sokolskega doma. Razrešnica, ki jo je v imenu nadzornega odbora predlagal br. Tončič, je bila soglasno sprejeta.

Pri volitvah je bila enodušno in soglasno izvoljena sledeča nova uprava: starosta Požar Tone, I. podst. Primc Leopold, II. podst. Čeh Franc, načelnik Ban Albin, I. podnač. Gerželj Rudi, II. podnač. Vekjet Iv. načelnica Černe Vida, I. podnač. Jerkč Klemenčič Jože, nam. Zigert, blaginčar Mikelič Ludvik, nam. Polak Stane, prosvetar Reja Leopold, nam. Hoinik Slavko, gospodar Rajko Ludvik, statističar Koglot Josip, ekonom Makuc Mirko, knjižničar Kukovec Josip, novinar Podkrižnik Milan, namestnik Postružnik Albert. Odbor: Klemenčič Marija, Mikelič Beti, Pliberšek Karel, Bezek Ivan, Jerkč Al., Kolenc Angel, Josip Klanjšek, Pliberšek Viljem, Černe Josip, Štibilj Josip, Makuc Danilo, Pternelj Rafael, Pliberšek Ignac, Murgelj Jožef, Kragelj Ciril, Hraštnik Simon, revizorji: Reguli Alojz, Renčelj Stefan, Tončič Ante, časno razpisodice: Petrovič Simon, Klemenčič Milan in Čeh Franc, soc. referent Štibilj Josip, Požar Tone, strelski odsek: Polak Stane, kolestarski odsek: Gerželj Rudi, Balas Poldi, dramski odsek: Podkrižnik Milan, Vekjet Iv., Jerkč Slavica, Kumer Adi, Gerželj Rudi, Postružnik Albert, Kragelj Ciril, Štibilj Milena, Mikelič Ludvik, prireditveni odsek: Černe Josip, lutkovni: br. Muršak Josip.

Tople priznanje in bodrilne besede na slovo naraščajnikov je spregovoril ob zaključku zbora br. Mikec v imenu starejših generacij, nakar je br. starosta z vzklikom: »Vse za Jugoslavijo, za kralja in sokolstvo!« zaključil jubilejni občni zbor starejših in mlajših sokolske generacije na Pobrežju, nakar je zbrana množica stoji obdela vseslovansko himno »Hej Slovani«.

Sokolsko Pobrežje, ki je in ki bo tudi ostalo sokolsko, je s tem obnim zborom pokazalo svojo sokolsko disciplino in svojo zrelost ter voljo do sokolskega dela za vzvišene sokolske ideale.

Železničarji v borbi za svoje pravice

Zaupanje narodno zavednega delavstva v strokovno organizacijo - Po 32 letih službovanja 360 dni pokojnine

Maribor, 19. februarja. Lepo običajen je bil 20 redni občni zbor delavskega pododseka podružnice UJNZB v Mariboru, ki se je vršil v mali dvorani Narodnega doma. Predsedujoči g. Menih je uvodoma toplo pozdravil vse navzoče, zlasti predsednika oblastnega odbora UJNZB v Ljubljani inž. Rogliča, zastopnika delavskega odseka oblastnega odbora v Ljubljani Ogrina, Černiča in Jenka, zastopnika delavskega odseka zagrebške oblastne uprave g. Lončarja, zastopnika puškega odseka g. Korena in podružničnega predsednika g. Vokača. Predsednik ljubljanskega oblastnega odbora inž. Roglič toplo pozdravlja občni zbor in vzpodbuja navzoče k pozitivnemu organizatoričnemu delu. G. Menih poročila o delu v tretletnem poslovnem letu. Glavna borba je bila za novi pravilnik o delavcih državnih prometnih ustanov, ki bi pa bil nedvomno slabši, ako ne bi bili v tej borbi vzdržali. Tajniško poročilo je podal g. Murauš. Navajal je, da šteje pododsek 871 članov. V svojem poročilu graja, kje je krivda, da je naš narodno zaslužil interesom železničarjev. Posebno težiščito prizadeži za proglavljanje delavci, ki ne morejo s svojimi dohodki niti več živoreti.

Stanovsko in kulturno delo poštarjev

Občni zbor poštinskih zvanilčnikov in služitejev, Glasbenega društva poštinskih uslužbencev in Poštne roga

Maribor, 19. februarja. Teško in odgovorno je delo naših poštarjev. Vendar pa imajo še toliko pozitivnosti, da posvečajo izven službenega časa svojo pozornost tudi stanovskemu in društvenemu pokretu. Lepi uspehi tega društvenega prizadevanja in stanovske delavnosti so se pokazale predvsem na obnem zboru tukajšnjega pododseka poštinskih zvanilčnikov in služitejev. Občni zbor je otvoril in vodil pododborov predsednik g. Babič, ki se je v svojih otvoritvenih izjavah spomnil Nj. Vel. kralja Petra II., nakar je poštena godba zaigrala državno himno. Potem ko je predsednik pozdravil vse navzoče stanovske tovariše, imenoma upravnika pošte Maribor 2 g. Šetina in upravnika pošte Maribor 1 g. Ortana ter goste in delegate izven Maribora, se je v svojih nadaljnjih izjavah dotaknil založnega stanja, v katerem se nahaja nje pošto uslužbenstvo. Omenil je napredovanje in tudi nujno potrebno zvišanje prejemkov v skladu z naraščajočo draginjo in sedanjiimi prilikami. Močno se čuti pomanjkanje osebja. Zaradi tega je prizadevo vse nje pošto uslužbenstvo. Ključna poročila so sprejeli navzoči s toplimi odobravanjem. Pri volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor z g. Babičem na čelu. Občni zbor je pozdravil s toplimi besedami upravnika pošte Maribor 2 g. Šetina, ki je naglašal potrebo, da čuvajo poštarji državni prestiž in narodno čast. Sprico svojega težkega in splošno koristnega dela so lahko na to ponosni. Naj bi bila v današnjih časih tudi med poštarji čim večja solidarnost in čim večja požrtvovalnost pri društvenem delu.

Po kratkem odmoru je sledil občni zbor Glasbenega društva poštinskih uslužbencev, ki ga je vodil dolgoletni predsednik g. Babič. Omenil je v svojem poročilu zlasti uspešno in prizadevno delovanje kapelinskega poštanske godbe g. Hartmana, ki se

Podružnični predsednik g. Vokač navaja, kje je krivda, da je naš narodno zavedni delavec izpostavljen raznim neprilikam in najhujšemu zlu. Potrebno bi bilo, da si poklicani ogledajo kulirnišce, progove in ostale delavce, ki so v hudi zlini in strupenem mrazu pri vršenju svoje službe le na pol oblečeni. Razen tega še nimajo niti količ, kar jim je neobhodno potrebno za skromno preživljanje.

Sledijo pozdravi zastopnikov gg. Ogrina iz Ljubljane, Lončarja iz Zagreba, Korena iz Ptuj. Inž. Roglič navaja, kako velika je bila borba organizacije, da je bilo vendarle odpravljen zavajanje strokovnega delavstva. O pokojniškem zavarovanju je pa izjerno poročal g. Jenko iz Ljubljane. Omenjal je, da dobi delavce po 32letnem službovanju 360 dni pokojnine. Težko si je misliti, kako more s tem živeti, ko znaša dnevni eksistenčni minimum 20 din.

Zbor železničarskega delavstva je nato soglasno sprejel resolucijo in dal staremu odboru razrešnico. Pri volitvah je bil po večini izvoljen dosedajni odbor z aglinim predsednikom g. J. Repretom na čelu.

Šteti svojih moči v korist poštarske godbe. Pri volitvah je bil izvoljen dosedajni odbor z g. Babičem na čelu. Občni zbor je zaključil predsednik s toplimi vzpodbudnimi besedami k nadaljnjemu vztrajnemu delovanju.

Tudi poštarsko pevsko društvo »Poštini roga« je imelo svoj občni zbor, ki ga je otvoril in vodil predsednik g. Maharič. Iskreno se je zahvalil zaslužnemu poveljcu g. Kovarčiču za požrtvovalno delo, pa tudi vsem pevci, ki štrčujejo svoj prost čas za plemenito kulturno delo. Pri volitvah je bil izvoljen po večini dosedajni odbor.

Med odnosi vseh treh obnih zborov je vneto svrnila poštarska godba in so ubrzo peli prvi poštarji. Pokazali so, da tudi v minulnem letu ni bil njihov trud zaman. Pevski zbor in godba se stalno izpopolnjujeta. Vili poštarji delujejo izven tjeke in naporne službe z lepimi uspehi tudi na kulturnem polju, kar je treba posebej poudariti. Tudi v bodoče hočejo neumorno razvijati svojo aglinost na društvenem področju, upravičeno pa pričakujejo tudi, da bodo njihovi prejemki prilagojeni današnjim težkim prilikam.

Iz Ptuj

Nevaren požar v mestu. Včeraj popoldne so bili obveščeni ptujski gasilci, da gori na Ormoški cesti v pekarni Kozla Ivana. Ko so prišli tja, je bila že vsa streha v plamenih. Domači so hitro zgnili vse pohištvo na prosto, gasilci pa so se lotili reševanja del. Ker je bila Grajena vsa zamrzajna, so morali najprej prebiti led, da so lahko prišli do vode. K sreči goreče poslopje ni bilo daleč od Grajene, tako, da so gasilci hitro zadušili ogenj, ki je že tudi grozil sosedni hiši. Kozel ima občutno škodo, ki bo znašala gotovo nad 20.000.— in bo le deloma krita z zavarovalnico. Domneva se, da je ogenj nastal zaradi slabega dimnika.

Napad. V Kicariju sta se sporekla posestnik Janec Andjel in nek A. T. Med prepriom je prišlo tudi do dejanskega spopada, v katerem je bil Andjel smrtnonarano ranjen in so ga prepeljali v bolnico.

Pekovski mojstri so zborovali. V nedeljo se je vršil občni zbor Zdrženja pekarskih mojstrov. Občnega zbora so se med drugimi tudi udeležili, častni član g. Zadravec Jakob iz Središča, zastopniki iz Maribora in Celja, kakor tudi delegat

Zveze iz Zagreba g. Badić. Poročila o delovanju Zdrženja sta podala predsednik g. Ornič in tajnik g. Albrecht. Pri volitvah je bil izvoljen za podpredsednika g. Peter Bugman. Običajno poročilo je podal tudi g. Badić.

Z živlenskega trga. Zaradi občutnega mraza, ki pritiska še vedno pri nas, je bil zadnje dni trg zelo slabo založen. Cene raznim potrebščinam so pa tudi zelo visoke. Jajca prodajajo po 1.50. Zelo pa je poskočila cena drvam, ki jih prodajajo sešen celo po 500.—.

Mariborske in okoliške novice

Rdeči križ v Mariboru. V smislu poročila štev. 7 mestnega tržnega nadzorstva v Mariboru so na mariborskem trgu sledeče cene: svinjsko meso s kostmi 10 do 12, svinjsko meso izluščeno 12 do 14, riba 16 do 17, zajec 12 do 14, salo 15 do 16, slanina 14 do 15, rebra 10 do 12, glava z jezikom 5 do 6, ledvice komad 2 do 3, noge komad 1 do 2, zelenjava: krompir merica 11 do 13, čebula 2.50 do 3.50, česen 8 do 10, kislj zelje 4, kislj repa 2, kartoflja komad 1 do 12, 1 kg 10, hren 7 do 9, kup radica 1 din, kg 14 do 18. Sadje: jabolka 4 do 8, hruške 5 do 8, suhe slive 6 do 10, celi orehi 7 do 8, luščeni orehi 24 do 28, pomaranče 10 do 3. Zito: pšenica liter 2 din, rž 1.75, ječmen 1.75, koruza 1.50 do 2, oves 1 do 1.25, pros 2, ajda 1.25, prseno pšeno 4, ajdovo pšeno 4 do 5 din. Fiziol so prodajali liter po 5 do 6. Ribji trg: karpi 12, belice 8, ščke 18. Mlečni izdelki: smetana 10 do 15, mleko 2 do 2.50, surovo maslo 30 do 32, čajno maslo 36, kuhano maslo 32 do 36, domači sir 8 do 10. Perutnina: kokoši 24 do 32, praščence 30 do 65, purani 45 do 55. Domače jajce prodajajo po 15 do 30. Na senenem trgu prodajajo sladko seno po 140 do 150 din za kg, kislj seno po 120, pšenično slamo po 70 din za 100 kg.

Muzejsko društvo v Mariboru je prevzelo varstvo nad Tomiščevim spomenikom na starem mestnem pokopališču. Materinski tečaj. Snodi je predaval v okviru materinskega tečaja v dvorani tukajšnje Ljudske univerze g. dr. Pihlar o jugoslovanski uniji za zaščito otrok in njenih nalogah. V četrtek 22. t. m. pa predava g. dr. Stanko Gogala iz Ljubljani o svobodi in avtoriteti.

Rezervni fletirji imajo drevi od 20. do 22. v prostorih Ljudske univerze obvezno predavanje o borbah na pogozdovanem ozemlju. Morilec 16letne tkačke Marije Frank se bo moral zagovarjati pred civilnim sodiščem. Je to, kakor znano, 28letni Adam Tomič, ki je svojčas dne 25. januarja ob 5 uri zjutraj v Hutterjevi tekstilni tvornici s samokresom ustrelil in usmrtil 16letno tkačko Marijo Frankovo. Sedaj je bil Tomič odpuščen iz državne službe. Sodil ga bo veliki kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča, pred katerim se bo moral v kratkem zagovarjati.

Rotovski novice. Na torkovi seji mestnega sveta 27. t. m. na katerem bodo razpravljali o proračunu mariborske mestne občine za leto 1940-41 je tudi poročilo predsednika mestne občine, nadalje poročila odsekov o obrebitve pravil Mestne hranilnice in tekoče zadeve Mestnih podjetij.

Zaprte šole. K poročilu v včerajšnji številki dodajamo, da so poleg mariborskih osnovnih šol zaradi pomanjkanja premoga zaprte tudi I. in II. dekliška meščanska šola ter II. dekliška meščanska šola. Na I. dekliški meščanski šoli in na ostalih srednjih šolah je pouk povsem normalen. Pobleška šola je dobro založena s premogom, dočim je zaloga premoga studenčinskih šol precej pila. Če bi v teku tekočega tečaja ne prišlele že narocne količine premoga, bodo morali pouk prekiniti še za nekaj dni. V IV. dekliški osnovni šoli v Gosposvetski ulici so imeli včeraj pouk, vendar pa so morali biti učenci ves čas pouka zaradi nezadostne zakurjenosti v plašči.

Nočno ločaršniško službo imata tekoči teden Minašnikova mestna lekarna pri sv. Roku na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste.

Razne vesti. Mizarju državnih železnic Francu Vilfanu, stanujočemu v Tvorinški ulici 20 je neznan zlikovec ukradel iz drvarice razno mizararsko orodje, vredno okoli 700 din. — Na Korčški cesti je razgrajala skupina vinjenih moških. Stražnik je skušal moške pomiriti, je pa slabo naštel. Navrhili so na stražnika, ki pa je napadalec ukrotil in aretiral 26letnega Josipa Z. iz Ročpoha, ki se bo mora zagovarjati pred so. kčom. — Izpred neke gostilne v Dravski ulici je izginilo delavcu Janezu Siamcu 1400 din vredno kolo znamke »Waffelrad«. — Zaradi prepovedane povratka je aretirala policija 29letnega Dominika Nidrista, ki se je pojavil v Mariboru kljub temu, da je bil lani za dobo dveh let izgnan iz mestnega okoliša. — Kos železa je prišel v 35letnega kovača Ivana Rataja, ki so ga morali prepeljati v bolnico, kjer se zdravi tudi 12letni Janek Medved iz Podvške, ki si je pri smučanju zlomil desnico. — V Kukovskem delu je navrhil posestniški sin Anton Purčaj na 47letnega posestnika Janeza Poša iz Spodnjega Jakobskega čola. S kolom ga je s tako silo udaril po glavi, da je Poš obležal s težkimi poškodbami. Poš se zdravi v mariborski bolnici. — V Slovenski Bistrici je 35letni delavec Matevž Kuder padel v bazen, kjer se hladi razbaljena bakrena žica. Kruder je vroči vodi dobil hude opekline na obeh nogah, tako da ga morali odpeljati v bolnico. — V Kosaških je konj brcnil 24letnega viničarja Ivana Belaka, ki je obležal z zlomljeno levo nogo. Belak se zdravi v bolnici. — V neki mariborski gostilni je izginil železničarju Francu Potočniku zimski plašč in klobuk. Potočnik ima nad 1200 din škode. — Na Tržaški cesti je neki osebnih avto podri 32letnega ključavničarja dr. žel. Karla Jerčiča, ki se je peljal na kolesu. Jerčič je obležal s poškodbami na nogah.

Rutež z zaprekami. Neki tukajšnji odvetnik je imel nalogo, da izvrši s sodni organi rubež pri neki gostilničarki na Glavnem trgu. Ko je rubežna komisija hotela izvršiti svojo nalogo, pa je našla stanovanje zaprto. Poklicati so morali ključavničarja, ki je stanovanje o. pri. v stanovanju je bila gostilničarka, ki so jo hoteli preiskati. Imela je pri sebi skrito hranilno knjižico, ki so ji jo hoteli zaple-

niti. Toda gostilničarka se je sodnim organom iztrgala ter zbežala po stopnicah na ulico. Pri tem je spovala rubežno komisijo ter na ves glas kričala, da je zavedna vzbudila pozornost pasantov. Naposled je rubežna komisija zarubila pohištvo in druge predmete. Toda zadeva bo imela svoje odmeve najbrže pred sodniki in sicer zaradi tega, ker je gostilničarka hudo žalila uradne organe pri izvrševanju uradnih poslov.

Mariborsko vreme. Mraz zelo popušta. Včeraj je znašala najvišja temperatura 0.8 davi najnižja —5.9. Višina snega znaša 39 cm. Vremenska napoved se glasi, da bo danes in jutri pretežno oblačno in nekoliko vetrovno vreme.

Na dnu življenja... Nezaslužan zločin je izvršil lani 21. avgusta 34letni kovaški pomočnik Anton Remic iz Vučnice, ki se je na Pohorju spoznal nad 6letno deklico, ki so jo morali prepeljati v mariborsko bolnico. Zadeva je imela svoje odmeve pri okrožnem sodišču v Mariboru in je mali kazenski senat v tajni razpravi obsodil Antona Remica na leto dni in 6 mesecev robove, razen tega mora plačati deklici 5000 din odškodnine ter 624 din za bolnišnične stroške. Senatu je predložil a. o. s. dr. Turato, prisednika sta bila s. o. s. Stukelj in dr. Retula, obtožbo pa je zastopal državni tožilec dr. Košenina.

Nad 10.000 volitev je po najnovejših podatkih oz. volilnih imenikih v našem mestu. Število volilnih upravičencev je v povojni dobi precej naraslo, dasi bi se to število lahko še zaenkrat povečalo, če bi bili svojočasno izvedli tudi v Mariboru priključitev okoliških občin, kakor se je to izvršilo po vseh drugih mestih v Sloveniji. Studenci in Pobrežje, ki sta takorekto sestavni del mesta, sta samostojni občini, ki štejata vsaka še nad 10.000 prebivalcev, kateri bodo pri bo. o. d. državnoborskih volitvah po sedanjem osnutku volilnega zakona volili s prevajalci, slovenjegraškim in gornjegraškim okrajem, dočim bodo volili iz mesta volili skupno z volilci ptujskega, murško-škofškega, lendavskega in ljutomerskega okraja. (Del. politika)

Zgodovinsko društvo v Mariboru priredi v petek ob 14. uri zgodovinsko ekskurzijo v tuk. stolnico pod vodstvom arhitekta Mušiča.

Ljudska univerza v Mariboru. V sredo dne 21. t. m. predava Mr. Hugh Rutledge, dvakratni vodja ekspedicije na najvišjo goro sveta Mount Everest. Predaval bo v angleškem jeziku, vendar se bo vsebina tolmčila tudi v slovenščini. Izredno zanimivo predavanje bodo pojasnjevale lepe skloptične slike.

Mariborsko gledališče

Torek, 20.: Cigan baron. Red A. Sreda, 21.: Zaprt. Četrtek, 22. ob 20.: Kovarstvo in ljubezen. Premiera. Red B.

Premiera meščanskega zalogre »Kovarstvo in ljubezen« bo v novi inscenaciji in Albrechtovem prevodu prva predstava na naših odrih. Pripravljena je za četrtek, 22. t. m. Insencija je posebno učinkovito izražena: v monumentalnosti sprejemnice predsednika Walterja. V simbolu privlačnega razkroja v sobi vojvodove ljubimke Wilfordove, a v pripristosti stanovanja meščanske rodbine Millerjeve. Bo torej novost tudi za tiste, ki so svojčas že videli to slovitno meščansko zalogro.

Iz Ljutemera

Vinski sojem. Vinski sojem v Ljutomeru priredi Vinarska podružnica letos v enakem obsegu kakor prejšnja leta. Sojem bo združen z razstavo, ki bo v dvorani g. Zavratnika. Vabijo se vsi vinogardniki iz ljutomerskega, radgosskega in štirgosskega okoliša, da razstavijo svoja vina. Vsi, ki bodo razstavili, naj to prijavijo do 7. marca, vzorce pa pošljejo do 10. marca. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer. Vabijo se tudi kupci in interesi, da se osebno prirčijo na vnskem sejmu o dobri kakovosti našega vina, ki bo tudi letos v veliki izbiri na pomodu, saj bo razstavljenih obilo sortiranih in mešanih vin, ki bodo dan pred razstavo tudi ocenjena. Otvoritev razstave bo ob 9. uri, zaključek pa ob 20.

Sneg porušil hišo in s. eden. Zadnji sneg so zelo občutili tudi lesene kmetijske h. se in lesena gospodarska poslopja. Mnogi posestniki so zaradi varnosti stalno odmetavali sneg s streh. Bili pa so tudi nekateri, ki tega niso storili. Tako je sneg porušil hišo v Križevih ter zasul z ruševinami Frankovo 8 člansko družino. Mati otrok in sosedje so izpod ruševin s težavo rešili vse otroke in očeta. Pri Rajtarjevih v Kristiancih pa se je zrušilo osteršje skednja in gospodarskega poslopja ter polomilo nekaj gospodarskega orodja.

Pri Mali Nedelji so zopet oživel. Pri Mali Nedelji so ustanovili društvo Šola in dom ter pripravljali odbor borcev za severno mejo. Naša želja je, da bi delovanje omenjenih ne zašlo na stranpota.

Iz Celja

Konto Xa. Mariborsko Narodno gledališče bo uprizorilo v petek 23. t. m. ob 20. v celjskem gledališču veseloigro R. Bernauerja in R. Oesterreicherja »Konto Xa« v režiji g. Milana Košica. Sodelujejo gđ. Starčeva, ge. Gornikova in Savinova, gg. Nakrat, Verdonik, Gornšek, Košič, Crnobori, Košuta i. dr. Predstava je za abnoma. Neabonenti dobijo vstopnice v predprodi v Slomškovi knjižnici.

Celjski boginji stali umrli v nedeljo 65-letna delavčeva žena Terezija Šmerčeva iz zg. Volu